

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUDlow 5-9500

VOL. LIII Price 10 c.

TREČIADIENIS, WEDNESDAY, KOVO, MARCH 12, 1969

Kaina 10 c.

Nr. 60

Vokiečių NPD ir jaunimas

Jaunimas nevengia "naujųjų
nacių" partijos

Bonna. — Schwabache, netoli Nuernbergo, vasario m. įvyko NPD — Tautinės vokiečių partijos, Vakaruose laikomos "naujųjų nacių" politiniu junginiu, suvažiavimas. Šalia senesnio amžiaus narių, buvo ir jaunimo atstovai.

Vienas jų, 26 m. amžiaus, jaunuolis parduodė geltonais viršelais brošiūrą, pavadintą "Vokiečių teisė ir vokiečius Rytus". Čia ryškiai keliamos vokiečių pretenzijos į šiuo metu Lenkijos, Sovietų Sąjungos ir Čekoslovakijos valdomas žemes.

Tas jaunuolis, Erich Schindler, pastarojo karo pabaigoje tebuvo vos 3 m. amžiaus, betgi jis šiandien teigia: "Tai mūsų žemė". Ir jis — vienas daugelio jaunųjų, pastaruoju metu besiveržiančių į partiją.

"Mes atgausime užimtas žemes"

Schindler pažymėjo: "Milijonai vokiečių tose žemėse gyveno 700 metų. Ten mūsų kultūra. Jūs negalite teigti, kad buvus Trečiajam Reichui, jaunimas ar vaikai turėtų apmokėti Hitlerio

"Pirmyn į Bundestagą, vokiečių parlamentą" — Maskvos "Pravda" šaiposi iš vokiečių NPD — "naujųjų nacių", turėjusių sėkmės rinkimuose, viliojančių ir jaunimą.

kaltes. Taip, mes tas žemes atgausime ir... ne karo, bet taikos sąlygose.

Istorijos bėgy laukti 20 ar 25 metų, tai, gerbiama, neilgas laikotarpis".

To jaunimo pažūros suvažiavime senesniųjų buvo ypatingai iškeltos.

43.127 nariai, trečdalis —
jaunimas

NPD organizacija įsteigta 1964 m., taigi, prieš ketverius metus. Pagal jos pačios duomenis, šiuo metu partijos narių skaičius yra pasiekęs 43.127 ir jų trečdalis sudaro jaunuoliai, turį mažiau kaip 30 m. Tai svarbus veiksnys — teigia partijos vadai.

Partijos vadas, Adolf von Thadden, pasakoja apie Hitlerio laikmetį

Abba Eban, Izraelio užsienio reik. ministras, atvykęs tartis su prez. Nixonu.

Adolf von Thadden, NPD vadas V. Vokietijoje.

Lietuvoje

Mirė

Prof. B. Sidaravičius

KAUNAS, okup. Lietuva. — Prof. Bronius Sidaravičius, po ilgos ir sunkios ligos kovo 5 d. mirė Kaune.

Velionis buvo gimęs 1897 m. balandžio 18 d. Šakių apskr., Liepalotų km. 1927 m. baigęs Kauno universiteto medicinos fakultetą, nuo 1928 m. ligšiol dirbo odos ir veneros ligų srityje. 1949 m. jam buvo suteiktas profesoriaus vardas. Anksčiau Kauno ir Vytauto D. universitetai ir nuo 1956 m. iki mirties vadovavo Kauno Medicinos instituto odos ir veneros ligų katedrai.

B. Sidaravičius yra parašęs daugiau kaip 70 spausdintų mokslinių darbų ir straipsnių. 1964 m. išleido pirmąjį originalų vadovėlį lietuvių kalba "Odos ir veneros ligos".

Palaidotas kovo 9 d. Petrašiūnų kapinėse.

Lietuvoje — prieš kinus

"Gėda provokatoriams" —
šaukė rusai Vilniuje

VILNIUS, okup. Lietuva. — Partijos įsakymu kovo 7 d. vyko prieš Kiniją nukreipti susirinkimai — mitingai Vilniaus, Kauno ir kt. Lietuvos miestų įmonėse. Jei spręsti iš "Tiesos", pagrindines smerkimo kalbas pasakė įmonių pareigūnai — rusai, kaip Krylovas, Jarmolenka, Jakovlevas ir kt.

Pvz. Jakovlevas darbininkams aiškino, kad "provokacija pasienyje patvirtino išdavikiškumą Mao Tse-tungo grupuotės siekius... mes niekam neeisime pažėdinti mūsų šalies sienų ir ryžtingai užkirsime kelią bet kokiems provokaciniams veiksams".

dden spaudai pareiškė. "Žinoma, ir mes susiduriame su senėjimo klausimu. Mums partiją įsteigus, mūsų tarpe buvo nemažai buvusių nacių, 12 iš 18 tik vykdame komitete. Šiuo metu, iš 30 narių buvusių nacių tėra 10. Tačiau laikui slenkant, tas vaizdas dar pasikeis ir ypač stiprėjant jaunimo atsparai.

Tie jaunieji pabrėžia nesątakingi už jų tėvų veiksmus. Tuo tarpu mokytojai mokyklose jiems kala į galvą, kad "mes visi atsakingi". Tai juos ypatingai pykdo ir dėl to jie teigia: "Mes nenkenčiame mokyklos".

Svetimos įprastos pažūros
apie Hitlerio laikmetį

Tas jaunimas nepatenkintas pasauly įsivyravusiomis nuomonėmis apie Hitlerio laikus, tuo metu buvusius žygius bei piktadarybes. Jau minėtas Schindler sako: "Hitleris nėra pradėjęs karo. Izraelis teigia, naciams išžudžius 6 mil. žydų, tačiau kiek yra žuvę pačių vokiečių?"

Svetimieji, nurodo jaunuoliai, turėtų išsikraustyti iš Vokietijos.

Raketos - kietas riešutas Nixonui

Pasiryžti krašte įrengti antiraketinę gynybą — klausimas, kurio sprendimo laukiama ryt — Prez. Nixono sprendimas turės įtakos jo santykiams su kongresu, šio gi nuomonės pasiskirsčiusios — Gynyba prieš kinų raketas atseis 5 bil. dol., bet kaip su gynyba prieš sovietų grėsmę?

Kongresas laukia prezidento
sprendimo

WASHINGTON. — Kongresas ir kraštas laukia prez. R. Nixono sprendimo antiraketinės gynybos (ABM) klausimu. Prezidentas, savaitgalį praleidęs Floridoje, aiškiai su savo patarėjais ir paskutine dieną buvo iškviestas patarėjų dr. Kissingerį, Nixonui pažadėjus šią savaitę paskelbti sprendimą — bus ar nebus vykdomas dar b. prez. Johnsono nutartas planas JAV miestus ginti nuo priešo (turėta galvoje Kinija) raketų — dabar jo nekantriai laukia kongreso nariai. Jų pažūros labai skirtingos, opozicija nemaža ir dėl to toks ar kitoks sprendimas gali paveikti prezidento ligšiol, palyginti, sklandžius santykius su JAV Kongresu.

Prezidento pareiškimo laukama
ryt

Politiniai sostinės sluoksniai mano, kad vienai išeitis sunkųjį klausimą narpliojant, tai — priešraketinės gynybos lizdų įrengimą JAV miestuose — atidėti. Tai yra galima dėl to, kad Nixonas šiuo metu pasiryžęs susitarti su Maskva ginklavimosi priežiūros klausimu. Čia turi reikšmės ir greitu laiku, gal po poros mėnesių, numatomas abiejų kraštų "viršūnių" pasitarimas.

Tačiau, jei Nixonas pasiryžtų kurio nors, gal kiek pakeistu būdu vykdyti tos gynybos įrengimus, tai prezidentui teks rūpestingai išsiaiškinti, ar nenukentės jo santykiai su Senatu ir apamai su Kongresu. Nemaža senatorių dalis griežtai priešinga bilijonams dolerių kaštuojamajai gynybai. Pagaliau, vakar paskelbtos kelių mokslininkų, kaip prof. Kristiakovskio (buv. prez. Kennedžio moks. linio patarėjo) ar Kiliano pažūros — jie teigia, kad tos rūšies gynyba galinti skaudžiai atsiliepti net krašto saugumui.

Demokratų pasipriešinimo grėsmė

Jeif Nixonas paskelbų vykdyti gynybos, "Sentinel" raketų įrengimus, jis gali susidurti su Kongreso liberaliųjų demokratų partijos narių kaltinimais. Jie galės prezidentui prikišti, kad jis pirmenybę teikiąs karinei programai, tuo tarpu apleidžias opiuosius vidaus gyvenimo skandulus. Demokratų ir visos eilės respublikonų senatorių opozicija galės turėti neigiamos reikšmės, siekiant jų paramos prezidentui ateity vykdamas žygius užsienio bei vidaus politikos baruose.

Kai kurie senatoriai skelbia: pritarus gynybai, būsianti pažeista Nixono vyriausybės puoselėjama "tautinės vienybės" krašte kryptis.

Kai patenkama į buvusios
politikos "spastus"

Kongreso nariai aiškina: Nixonas gerai žinąs, kad jo politinė sėkmė glaudžiai sietina su taikos ir galimos veiksmingos ginklavimosi priežiūros klausimais. Tačiau jei jis pakliūna į "spastus" ir pasiryžta vykdyti Johnsono buvusį sprendimą, tai, esą, būtų lygiai tas pats, kas įvyko su Johnsonu: jis paveldėjo iš Kennedžio, Vietnamo politinę kryptį ir ji, galutinėje išvadoje, jį "sužlugdžiusi".

Sunkūs sprendimai Nixoną siegia dar tuo metu, kai Kongreso Atst. Rūmuose pastebimas nepasitenkinimas per lėtai vykdoma naujų įstatymų pasiūlymo programa. Tepasiūlyti vos keli nereikšmingi įstatymai ir dar vis laukiama pasakymo b. prez. Johnsono pasiūlyto biudžeto klausimu. Jei vyriausybė toliau delsianti, tai demokratų galį pradėti patys vykdyti įstatyminę programą.

Koks būtų sprendimas, šiuo metu manoma, kad "raketinis

Jugoslavijos sluoksniai nepalaiko rumunų optimizmo.

Heinemann, NATO
ir politika

"Prezidentas neturi kištis
į politiką"

BONNA. — Vokietijoje ir kitur erzeli sukėlė kovo 5 d. Berlyne naujuoju Fed., Vokietijos prezidentu išrinkto G. Heinemannio pareiškimai. Jis nurodė, kad Vokietijai apjungimui kliudą krašto įsijungimas į Atlantą sąjungą. Prieš 19 metų Heinemann buvo pasitraukęs iš Adenauerio vyriausybės, nes buvo priešingas apsiginklavimui.

Heinemann dabar turi pasiūlyti kancleriui K. G. Kiesingeriui. Tiesa, Heinemann pareiškė eiti pradės š. m. liepos 1 d.,

bil. dolerių. Tačiau, jei būtų apsispręsta ateity gintis nuo sovietinių raketų, tai naujos gynybos išlaidos pakiltų jau ligi 60 bil. dolerių.

Mokslininkai suskilę — vienu nuomone, ji gali pasenti prieš ją galutinai įrengiant, kiti mano, kad ji vargiai būtų veiksminga. Vėl kiti teigia, kad ir sovietams pasiryžus tokiai gynybai, ji neišvengiama ir JAV-se.

Turi įtakos ir krašto gyventojų nerimas, ties didžiaisiais miestais tos gynybos lizdus įrengsiant.

Demokratų pasipriešinimo
grėsmė

Jeif Nixonas paskelbų vykdyti gynybos, "Sentinel" raketų įrengimus, jis gali susidurti su Kongreso liberaliųjų demokratų partijos narių kaltinimais. Jie galės prezidentui prikišti, kad jis pirmenybę teikiąs karinei programai, tuo tarpu apleidžias opiuosius vidaus gyvenimo skandulus. Demokratų ir visos eilės respublikonų senatorių opozicija galės turėti neigiamos reikšmės, siekiant jų paramos prezidentui ateity vykdamas žygius užsienio bei vidaus politikos baruose.

Kai kurie senatoriai skelbia: pritarus gynybai, būsianti pažeista Nixono vyriausybės puoselėjama "tautinės vienybės" krašte kryptis.

Kai patenkama į buvusios
politikos "spastus"

Kongreso nariai aiškina: Nixonas gerai žinąs, kad jo politinė sėkmė glaudžiai sietina su taikos ir galimos veiksmingos ginklavimosi priežiūros klausimais. Tačiau jei jis pakliūna į "spastus" ir pasiryžta vykdyti Johnsono buvusį sprendimą, tai, esą, būtų lygiai tas pats, kas įvyko su Johnsonu: jis paveldėjo iš Kennedžio, Vietnamo politinę kryptį ir ji, galutinėje išvadoje, jį "sužlugdžiusi".

Sunkūs sprendimai Nixoną siegia dar tuo metu, kai Kongreso Atst. Rūmuose pastebimas nepasitenkinimas per lėtai vykdoma naujų įstatymų pasiūlymo programa. Tepasiūlyti vos keli nereikšmingi įstatymai ir dar vis laukiama pasakymo b. prez. Johnsono pasiūlyto biudžeto klausimu. Jei vyriausybė toliau delsianti, tai demokratų galį pradėti patys vykdyti įstatyminę programą.

Koks būtų sprendimas, šiuo metu manoma, kad "raketinis

Jugoslavijos sluoksniai nepalaiko rumunų optimizmo.

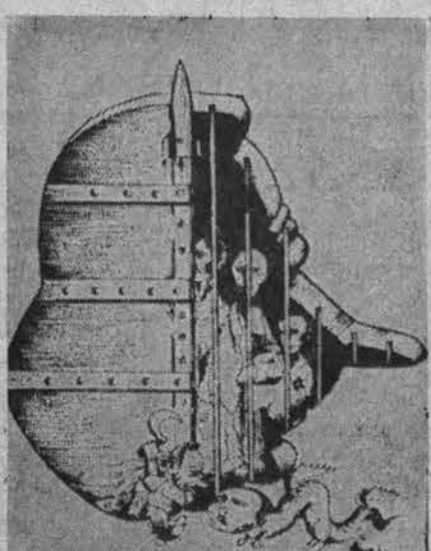
Heinemann, NATO
ir politika

"Prezidentas neturi kištis
į politiką"

BONNA. — Vokietijoje ir kitur erzeli sukėlė kovo 5 d. Berlyne naujuoju Fed., Vokietijos prezidentu išrinkto G. Heinemannio pareiškimai. Jis nurodė, kad Vokietijai apjungimui kliudą krašto įsijungimas į Atlantą sąjungą. Prieš 19 metų Heinemann buvo pasitraukęs iš Adenauerio vyriausybės, nes buvo priešingas apsiginklavimui.

Heinemann dabar turi pasiūlyti kancleriui K. G. Kiesingeriui. Tiesa, Heinemann pareiškė eiti pradės š. m. liepos 1 d.,

tačiau krašto konstitucijoje teigiama, kad prezidentui politika neturi rūpėti. Be to, nors išrinktas prezidentu, socialistas Heinemann dar tebėra Bonnos vyriausybės teisingumo ministeriu.

Sovietų min. pirmininkas A. Kosygin — taip ji vaizduoja Tel Avivo spauda Izraelį.

G. Meir Izraelio
priešaky

Šiandien sudaro naują
vyriausybę

JERUZALĖ. — Golda Meir, buvusi užsienio reikalų ministrė Izraelio, šiandien, prezidento Zalmai Shazar pakviesta, sutiko vadovauti naujai vyriausybei. Ji — trečioji vyriausybės galva, vasario 28 d. mirus min. pirmininkui Levi Eshkolui.

G. Meir, 70 metų amž., min. pirmininko pareigoms buvo pasiūlyta valdančios Darbo partijos.

Šiandien ji sudaro naują Izraelio vyriausybę. Dar neaišku, kokia bus nauja, 21 nario, tos vyriausybės sudėtis. Taip pat šiandien ji kreipsis į Kneset — parlamentą, prašydama naują vyriausybę patvirtinti.

"Mes visi norime taikos su
arabais"

Golda Meir pareiškė: "Ne tik aš, bet ir visi mes norime pasiekti svarbų tikslą — taikos su arabais". Meir, gročiausia, gaus pasitikėjimą parlamente, nes iš jo 120 narių 106 pasisakė ją remsią. Prieš Meir pasisakė negausi konservatyvi religinė frakcija, svarbiausia, kad ji — moteris.

Artilerija ties Suezu

Vėl kautynės išilgai Suezio
kanalo

Vos Kaire palaidojus praėj. savaitgalio artillerijos kautynių ties Suezio kanalu auką — gen. štabo viršininką gen. Riad, vakar vėl kelias valandas vyko Izraelio — Egipto artillerijos apšaudymas. Izraelis teigia, kad veiksmus pradėjo egiptiečiai.

Prez. R. Nixono patarėjas dr. H. Kissinger vakar patyrė trijų JAV mokslininkų pažūras raketinės gynybos klausimu.

klausimas" galįs galutinai užbaigti Nixono — Kongreso ligšiol, palyginti, sklandų "medaus mėnesį".

Romos studentai vakar kėlė riaušes. Susidūrė kairieji studentai ir kinų Mao šalininkai.

De Gaulle kalbėjo kraštui

Prezidentas de Gaulle vakar televizijos keliu kreipėsi į krašto gyventojus, skatindamas ramiu būdu ieškoti sprendimų. Jis nurodė ir į pakilusių pragyvenimo kaštus. Esą, krašto ūkis iš esmės esąs sveikas.

Romos studentai vakar kėlė riaušes. Susidūrė kairieji studentai ir kinų Mao šalininkai.

Ryžtingas kovotojas prieš visus (de Gaulle — iš olandų spaudos)

IŠ VISUR

Maskva prieš "Apollo"
nuotraukas

MASKVA. — Spauda, palyginti, ramiai skelbusi žinias apie "Apollo 9" skrydį, vakar praplūpo nepasitenkinimu: kodėl, ji klausia, astronautai keturias dienas naudoja, foto nuotraukas darydami? Tai, esą, ne moksliniai, bet daugiau kariniai uždaviniai.... Ar jie nusileis saugiai?

Šiuo metu reikiama rūpestis dėl to, ar "Apollo 9" erdvėlaivio nusileidimas numatytose Atlanto vietoje būsiąs saugus. Ligšiol oras nesąs palankus — per smarkūs vėjai, didelės bangos — dėl to gali būti nutarta leisti erdvėlaivį nusileisti kitoje vietoje. Kitomis žiniomis, oro sąlygos gerėjančios, Nusileidimas numatytas ketvirtadienio rytą.

Vietname

Saigonas — pagrindinis priešas
taikūnys

SAIGONAS. — Vakar kovos vyko į šiaurės vakarus nuo Saigono. Priešas apšaudė daugiau kaip 60 vietovų ir bazių, jų tarpe ir Hue miestą.

Kariniai sluoksniai spėja, kad šiuo metu prasidėjęs "kritiškas" puolimų tarptas. JAV bazėse įvesta parengties padėtis. Manoma, kad pagrindinis priešas taikūnys — Saigonas.

Paryžiuje

Streikas Prancūzijoje

Žvakės vietoje elektros šviesos PARYŽIUS. — Milijonai gyventojų vakar vykdė 24 val. streiką. Juo pasisakyta prieš vyriausybę, kuri atsisako darbininkų atlyginimus pakelti 12 %, pasiūlysi tik 4%.

Vakar Paryžiuje neveikė požeminis ir kitas susisiekimas, krautuvės ir kavinės naudojo žvakes ar žibalinės lempas. Neveikė elektrai, policininkai vargo, tvarkydami autovežimius eis mą gatvėse. Vakar nepasirodė nei vienas laikraštis, buvo sustabdyti ir lėktuvų skridimai krašte. Tai buvo pirmasis stambus streikas, po praėj. metų gegužės — birželio mėn. neramumų Prancūzijoje.

De Gaulle kalbėjo kraštui

Prezidentas de Gaulle vakar televizijos keliu kreipėsi į krašto gyventojus, skatindamas ramiu būdu ieškoti sprendimų. Jis nurodė ir į pakilusių pragyvenimo kaštus. Esą, krašto ūkis iš esmės esąs sveikas.

Romos studentai vakar kėlė riaušes. Susidūrė kairieji studentai ir kinų Mao šalininkai.

De Gaulle kalbėjo kraštui

Prezidentas de Gaulle vakar televizijos keliu kreipėsi į krašto gyventojus, skatindamas ramiu būdu ieškoti sprendimų. Jis nurodė ir į pakilusių pragyvenimo kaštus. Esą, krašto ūkis iš esmės esąs sveikas.

Romos studentai vakar kėlė riaušes. Susidūrė kairieji studentai ir kinų Mao šalininkai.

De Gaulle kalbėjo kraštui

Prezidentas de Gaulle vakar televizijos keliu kreipėsi į krašto gyventojus, skatindamas ramiu būdu ieškoti sprendimų. Jis nurodė ir į pakilusių pragyvenimo kaštus. Esą, krašto ūkis iš esmės esąs sveikas.

Romos studentai vakar kėlė riaušes. Susidūrė kairieji studentai ir kinų Mao šalininkai.

De Gaulle kalbėjo kraštui

Prezidentas de Gaulle vakar televizijos keliu kreipėsi į krašto gyventojus, skatindamas ramiu būdu ieškoti sprendimų. Jis nurodė ir į pakilusių pragyvenimo kaštus. Esą, krašto ūkis iš esmės esąs sveikas.

JŪRU SKAUTU GIMTADIENIS

Prilīmēnēja tik susītaros
fr 6-8 v. v. ketvirt. 6-8 v. vakars
Seštadienais 11-1 val. popiet.

ATSAKOMYBĖ SPAUDAI

Pastaruoju metu ne kartą esame rašę, kaip yra svarbu turėti tvirtą ir nepriklausomą lietuvių spaudą, kurioje galima ne tik savo reikalus išdėstyti, bet ir tiesios žodį pasakyti. Išeivių laisvos spaudos balsas ir reikšmė vis didėja, turint galvoje faktą, kad ji yra lietuvių pasaulyje vienintelė laisva, kurioje galima apie viską rašyti, nes pavergtos Lietuvos spauda taip pat yra paverpta. Dar blogiau — ji tampa maskvinių propagandos įstaigų garsiakalbis okupantų norams perduoti.

Tiesa, išeivių spauda nepasiekia ne tik plačiųjų, bet ir siauriausių prasme suprastų Lietuvos gyventojų masių. Tačiau ji, mūsų žiniomis, vis dėlto pasiekia ne tik okupantų, bet ir vadinamos lietuviškos "savivaldos" įstaigas bei vadovaujančius asmenis. Mūsų spaudos nuotaukas taipgi seka įvairių tautų laikraščiai bei laisvųjų kraštų įstaigos.

Kadangi mūsų spauda yra ne tik išeivių skaitymai, bet mūsų draugų ir net priešų sekama, labai svarbu visais atžvilgiais turėti tvirtą ir nepriklausomą spaudą. Aplink ją redaktorių ir bendradarbių eilėse turi būti sutelktos geriausios mūsų intelektualinės bei informacinės pajėgos. Nors kai kurie mūsų politinio gyvenimo vadovai ir tvirtina, kad "Lietuvos laisvės rytas" jau čia pat", tačiau mes esame linkę daugiau tikėti, kad jis negreitai išaš, krašto laisvinimas ar išsilaisvinimas ilgai užsitęs. Tam turime visi pasiruošti, įskaitant ir mūsų spaudą.

Spaudą stiprina geri bendradarbiai. Mūsų dienraštis gali džiaugtis, kad tokių bendradarbių per 60 laikraščio gyvenimo metu jis yra prisijaukęs. Tačiau vietoje neastotjama; dedamos pastangos vis naujus žmones įtraukti. Bet ir senieji spaudos bendradarbiai neturi vietoje sustoti: jie turi nuolat sekti tiek lietuvišką, tiek krašto, kuriame jie gyvena, tiek visą pasaulinį gyvenimą. Žurnalistas turi būti aukštos moralinės kultūros žmogus. Jis turi būti sąmoningas, tauris ir už savo darbą bei teikiamas žinias atsakingas, kad jokia jėga nepriverstų žurnalisto savo mintis ar žinias panaudoti egoistiniams, neteisiems tikslams. Žurnalistas turi negalima pasiduoti neapykantos ir keršto jausmams.

Spaudoj ir gyvenime

OKUPANTŲ PAREIGŪNAI NEPAISO ŽMONIŲ GEROVĖS

Sovietinė santvarka, įvesta okupuotoje Lietuvoje, dvelkia brutaliu bjūrokratizmu. Štai pora pavyzdžių, kuriuos skelbia Vilniuje leidžiama "Tiesa" Nr. 27 (vasario 1 d.):

"Daug metų pažadais maitinama vilniečių pensinė L. Feivis. Į jos butą Pilies gatvėje Nr. 8 vienuoliktą mėn. liepą vanduo. Liepą jis iš antro aukšto, kuriame įsikūręs vaikų darželis Nr. 9. Tame vaikų darželyje kiura kanalizacija. Prakiuro ji ne taip jau seniai — tik prieš vienuoliktą mėn. Ir vienuoliktą mėn. j. L. Feivis butą iš tos kanalizacijos teka vanduo. Pūva sienos, byra tinkas, drėgmė neigiamai veikia kūną.

Tikrai nemaloni situacija, — sutinka devintos namų valdybos vadovai.

Tai atšlyskit meistrus, — ma lduja buto šeimininkė.

Darželis mums nepriklauso, — atsako valdyboje. — Tegul jis pats paisaito.

O mes neturim meistrų, — skėsteli rankom darželio vedėja.

L. Feivis kreipiasi į Lenino rajono ir miesto vykdamosius komiteus. Vietinio ūkio valdyba. Iš tenai ateina komisijos "Reikia remontuo-

Rašydamas pasirinktą temą ar aprašydamas įvykį, jis turi būti kaip geras teisėjas — objektyvus, tiesus ir nuosirdus. Žurnalistas ar korespondentas, sąmoningai iškreipias tiesą, nepaminėjęs ar tinkamai neįvertinęs sau kad ir nepalankių asmenų dėl nuomonių ar partinių skirtumų, o kartais be reikalo savo asmeniškų priešus diskreditavęs, užsiima demagogija, pasiduodas neapykantos ir keršto jausmams, gali įvesti vertinę ir gerų idėjų žudytą.

Reikia pasmerkti laikraščio ninkus ar šiaip jau asmenis, kurie prisidengę slapyvardžiais ar asmenišku būdu nuola jiems nepatinkamus asmenis ar savų konkurentus.

Žurnalisto profesija nėra žemesnė už gydytojo, inžinieriaus, dvasiško, mokytojo ar kito kurio nors asmens profesiją. O atsakomybė dažniausia dar didesnė, nes liečia ne vieną žmogų ar negyvą pastatą, o žmonių masę.

Tačiau aukštesnio lygio spaudai turi būti ir skaitytojai priauge. Jie ne vien prenumera tos mokesčių už spaudą atsakingi. Lietuviškoji spauda yra ra gyvavimo dalis — patarėja, mokytoja, bet kartu ir gera draugė.

Spauda turėtų daugiau domėtis ir mūsų politinės bei visuomeninės organizacijos kultūrinės institucijos, fondai mokyklos, parapijų vadovai. Laik raščių bendradarbiai rašo ne tam, kad jų rašiniai būtų dėdami į atspausdintą archyvą: jie rašo gyviesiems žmonėms, gyvenimui. Negalint praktiškai susausti visų išeivių bendro susirinkimo, jų balsas yra plačiai supratas demokratinės tautos balsas ir todėl, kur reikiant, turi būti išklausytas, svarstomas, diskutuojamas ir jokių būdų jis negali būti "dedamas į bylą", atvirksčiai, atitinkamos mūsų įstaigos ir asmenys, kuriuos tai liečia, turi iškeltas problemas apsaustyti ir duoti tinkamą atsakymą kad ir per to paties laikraščio skiltis.

Lietuviškoji spauda nūdien yra ne tik nepakeičiama išeivių lietuvių susižinojimo, bet ir bendravimo, lavinimosi priemonė. Ji yra ir mūsų viešai pasauliui šaukiantis balsas, kurio niekas negali nutildyti. Tai gi ir lietuvių išeivių turime tik iš spaudos atsakomybės reikalauoti, bet ir patys būti spaudai atsakingi.

ŪKNIS NETIKRUMAS PRANCŪZIJOJE

Franko ir sterlingų svoro vertė krinta, aukso kaina kyla

GEDIMINAS GALVA

Prancūzija, pergyvenusi politinę trintį su Anglija, sulaukė ūkinio netikrumo bangą. Franko vertė ėmė kristi, Franko svoravimas palietė ir Anglijos sterlingų svarą. Aukso kaina Londone ir Zueriche pakilo iki 43,50 dolerių, kai Paryžiuje buvo mokama net 48,35 dol. už unciją. Bankai stengėsi išlaikyti oficialią kainą — 35 dolerių už aukso unciją.

Darbininkai reikalauja pakelti atlyginimus

Prancūzai, dar neatsikratę praėjusio pavasario darbininkų streiko pasekų, sulaukė naujo darbininkų sąjungų spaudimo. Anuo metu darbininkams atlyginimas buvo pakeltas 15%. Pra gyvenimo išlaidoms pakilus 6%, darbininkai vėl reikalauja atlyginimų pakėlimo. Darbininkų sąjungos vedė pasitarimus Socialinių reikalų ministerijoje. Tilžės gatvėje. Trijų dienų pasitarimai baigėsi nesėkmingai. Prancūzijos vyriausybė nėra linkusi darbininkams atlyginimus kelti. Atlyginimų pakėlimas, vyriausybės nuomone, sustiprins infliacijos įsibėgėjimą ir pasunkins spęsti esminius ūkinius klausimus.

Socialinių reikalų ministeris Maurice Schumann nurodė, kad nuo 1936 m. atlyginimų pakėlimo, tik dvejiems metams pralinksus, kas penktas bedarbis surado darbą. Nedarbas padidėjo. Kampos pašoko 50%. Gamybą sumažėjo 7%. Prekybos balansas buvo nesuvestas. Teliko vienintelis kelias gelbėtis — nuvertinti franką.

Graslinamas streiku

Pasitarimams pasibaigus, G. Seguy, komunistinės darbininkų sąjungos — Confederation Generale du Travail atstovas pareiškė: "Pasitarimai jau pačioje jų pradžioje įstrigo. Jie baigėsi nesėkmingai". Kitos darbininkų sąjungos pritarė komunistams vadovaujant kovo 11 d. paskelbti vienos dienos streiką. Visose pramonės įmonėse gamyba bus sustabdyta. Geležinkelio darbininkai jau kovo 8 d. pradėjo dalinį streiką. Tik dalimi teveiksiančios viešojo patarnavimo įmonės.

Šiuo metu niekas nėra tikras, tanti senutė. Tačiau autobuso nesulaikė.

Veltui prašėme Kryžkalnio autobusų stoties prižiūrėtoją atrinkti stotelę ir įleisti į vidų bent pasišildyti.

Taip ir pralankėme iki sekančios dienos ryto."

J. Zvilb.

kad darbininkų sąjungos pasitenkins vienu streiku. Prancūzų vyriausybė praėjusį pavasarį pavyko apvaldyti studentų neramumus, kai darbininkai grįžo į darbo vietas. Darbininkų nepasitenkinimui brestant, vėl gali iškilti studentų ir darbininkų neramumai, kurie vėl sudrumstų Prancūzijos gyvenimą.

Prancūzijos bankas kovoja prieš spekuliaciją

Prancūzijos bankas sustiprino priežiūrą asmenims įvežti aukso į kraštą ir iš jo išvežti valiutą. Aukso įvežimo draudimas pasunkino spekuliaciją, pakėmė jo kainą perkant už frankus.

Prancūzijos bankas ir vyriausybė gali varžyti aukso įvežimą, tačiau užsienyje nepajėgia sumažinti spekuliacijos franku. Franko kaina Zueriche krito 9%.

Prancūzijos bankas kreipėsi į Tarptautinio atsiskaitymo banką būti tarpininku sumažinti spekuliaciją franku užsienyje. Praėjusį pavasarį prancūzai metėsi į markių supirkinėjimą, šiuo metu jie perka šveicarų frankus ir dolerius. Reikia abejoti sėkme kovoti prieš spekuliaciją franku, jei nebus pašalintos nepasitikėjimo priežastys Prancūzijos valiuta.

Paryžius turi priemonių kovoti už franko patsovumą. Prancūzijos aukso ištekliai siekia 4 bil. dolerių. Kraštas gali pasinaudoti tarptautiniais kreditais 3-4 bil. dolerių frankui pusiausvyroje išlaikyti. Ir šiomis priemonėmis nepajėgs atlaikyti spaudimo, jei Prancūzija neatgaus gusiausvyros.

Pažeistas sterlingų svoras

Paryžius ir Londonas, du politiniai priešai, pergyvena ūkinės negerovės. Franko svoravimas iššaukė žymesnį sterlingų svoro vertės kritimą kovo 7 d. Anglijos institutas ūkiniams ir socialiniams tyrimams paskelbė, kad Anglijos ūkinis pajėgumas žymiai mažesnis už numatytą. Didelį rūpestį kelia Anglijos skolinis grąžinimas užsieniui. Praėjusių metų prekybos perteklius, siekęs 480 mil. dolerių, gali šiais metais sumažėti.

Valstybės izdo ministeris, ruošiantis biudžetą ateinančioms metams, daugelio buvo įspėtas, kad biudžetas atitiktų krašto ūkinį pajėgumą.

Instituto nuomone sterlingų svoro nuvertinimo pasekos būsimos jaučiamos šiais metais. Svaro nuvertinimas 1967 m. lap

kričio mėn. nežymiai patarnavęs krašto gerovei pakelti.

Aukso kainos pakėlimas

Franko ir sterlingų svoro vertės kritimas ir aukso kainos kilimas sukėlė naujus rūpesčius. Valiutos spekuliacija kiek palietė ir dolerį ryšium su mokėjimo balenso nesuvedimu.

Prancūzams neatlaikius ūkinio spaudimo, franką nuvertinus, gali iššaukti naują Europos valiutų sukrėtimą, kuris sustiprintų spekuliaciją aukso. Ar tuo atveju didieji bankai sugebės išlaikyti oficialią aukso kainą? Praėjusį kovo mėn. jie nutarė dalį aukso išteklį mesti rinkoje oficialiai aukso kainai 35 dol. už unciją išlaikyti.

Šiuo sukrėtimo metu spėjama, kad nauji valiutos sutrikimai gali priversti JAV pakelti aukso kainą. Šie spėjimai gali nepasitaisyti, jei JAV vyks apkarpyti infliaciją ir pagerinti mokėjimų balansą.

Valiutų svyravimai turėtų paskatinti rasti tarptautinį sutarimą jų negalavimams pašalinti. Iki šiol šiuo reikalu daug šneketą, bet svarbiam klausimui dar nesurastas sprendimas.

Indonezijos sostinėje Džakartoje išeinantis mahometonų laikraštis "Naujoji Generacija" praneša, kad paskutinių trijų metų laikotarpyje Indonezijoje apie du ir pusę milijonų Mahometo tikinčiųjų perėjo į krikščionybę, nes daugelis mahometonų vadų daugiau rūpinosi politiniais, o ne misijai klausimais.

Renate Kuhn, Vakarų Vokietijos galeistogijū sesuo, komunistų suminta prieš metus Vietnam, kai komunistiniai teroristai užpuolė ligoninę, dabar paleista iš nelaisvės.

SOVIETŲ KACETAI ŠIANDIEN

V. SAURIMAS

Sovietinio kalėjimo kankinys A. Marčenko, praktiškai patyręs Sovietų kalėjimų ir koncentracijos stovyklų baisumus ant savo kailio, parašė savo išgyvenimų ir kančių knygą "Mano parodymai".

Jis kalėjo kalėjimuose 1960 — 1966 m. Joje jis kreipėsi į žymiuosius sovietų vadus, reikalaudamas daryti žygių pagerinti politinių kalinių bei katorgininkų nepakeliamas gyvenimo sąlygas. Savo reikalavimus jis taiko ir sovietų Raudonojo Kryžiaus pirmininkui G. A. Mitrejevui, sveikatos ministeriui B. V. Petrovskui, Sovietų Mokslių akademijos prezidentui M. V. Keldyšui. Jis kreipėsi ir į daugelį rašytojų, jų tarpe į Fediną, Simonovą, Gamzatovą, Roždestvenskį, Jevtušenką ir kt. Šie užrašai pakliuvo į Vakarų ir buvo išspausdinti.

"Aš baigiau savo krauju rašytą knygą "Mano parodymai". Joje atsispindi mano gyvenimas ir kančios 1960 — 1966 m., kai aš buvau stumdomas ir varginamas kalėjimuose ir politinių kalinių stovyklose".

Knygos įžangoje autorius rašo:

"Šiandieniniai sovietiniai kalėjimai taip pat žiaurūs ir siaubingi kaip ir stalininiai. Gal kai kuriose smulkmenose jie lengvesni, tačiau kitos gyvenimo sąlygos yra net sunkesnės ir baisesnės".

Toliau jis rašo, kad faktas apie koncentracijos stovyklų egzistavimą turi žinoti visi, kad nebūtų taip, kaip buvo po II pasaulinio karo su vokiečiais, kurie tikrino nieko apie Hitlerio žiaurumus negirdėję. A. Marčenko rašo: "Jeigu jie turi bent kiek pilietinės drąsos ir bent truputį myli savo tėvynę, jie turėtų prisidėti prie mano patirtų žiaurumų pašalinimo".

Savo knygoje autorius pažymi, kad apie dabartines Sovietų stovyklas turi žinoti ir vakariečiai, progresyvių politikai, žmogaus teisių gynėjai, kurie drąsiai gina politinius kalinius, esančius Ispanijos, Portugalijos, P. Afrikos, Graikijos ir kituose kalėjimuose. Tegu tie humanistai išdrįsta paklausti savo sovietinius kolegas: "Ką jūs padarėte, kad jūsų šalyje politinių kalinių būklė palengvėtų?"

Nurodęs, kad savo šalyje jo liudijimų neleidžia išspausdinti, jis rašo: "Sovietiniuose kalėjimuose visoje mūsų šalyje būtis nepagerėjo. Po viso to nutariame netylėti. Kreipiausi į tam tikrus žymius asmenis, kurie bent dalimi yra už tą blogį atsakingi arba nuo kurių visuomenės būtis pareina".

Tebekalinami tūkstančiai

"Šiuo metų kalėjimuose kankinami tūkstančiai politinių kalinių. Jų daugumas ten pateko netikėtai. Daugybė pakliuvo juos "nuteisus" teismuose prie uždary durų. Tačiau, norėdamas būti teisingas, turėčiau pasakyti, kad mūsų viešų teismų bylų svarstymų iš viso nėra buvę. Gal tik galima būtų paminėti karo praskaitėliams taikomus procesus. Tai tik vienas vaidinimas, kadangi teisiamieji nuteisiami iš anksto. Bet visais atvejais buvo neleidžiama bylų svarstymo smulkmenų skelbti spaudoje. Tokiu būdu mūsų visuomenė neturi galimybės kontroliuoti politinių persekiojimų eigos ir nekaltiem žmonėms taikomų represijų. Užtat ji nieko nežino ir negirdi.

Būtinai atviri: politiniai kaliniai visais atžvilgiais labiau smaugiami kaip kriminaliniai — žmonių žudikai, vagys, plėšikai ir t. t. Politiniai kaliniai teisiami tik griežčiausia bausme. Kalėjimuose jie dirba sunkiausius darbus, gauna mažiausią maisto normą. Kriminaliniai nusikaltėliai baudžiami normaliai, su jais elgiama švelniau kaip su politiniais. Kriminaliniai nusikaltėliai turi lengvatų: jie dažniausia paleidžiami 2/3 arba pusę bausmės atlikus. Politiniai to kio "pasigailėjimo" niekada nesulaukia. Jie skirtą bausmę pilnai atlieka.

Politiniai kaliniai, kurie prieš nusikalsdami dirbo ne fizinius darbus, pvz. inžinieriai, rašytojai, poetai, aktoriai, dailininkai, profesorai, mokytojai, niekada buvo profesijoje darbo negauna. Jie dirba tik sunkius fizinius darbus. Sunkieji darbai ir bado normos taikomos kad perauklėjus šio pobūdžio "nusikaltėlius". Stovyklų viršininkai šiuo atveju panaudoja sunkiausią darbą ir taiko bado normas kaip bausmės priemonę. Kas neįspildo normų, tie baudžiami todėl, kad esą jie "priešinasi valdžiai" ir komunistų partijai. Ta proga jie baudžiami papildomomis bausmėmis: jiems atimama teisė pasimatyti su artimaisiais arba uždaromi į atskiras mažas kameras".

Kalinius bado marina

Ypatinga priemonė nubautiesiems palenkinti ir iššaukti juose nuolankumą valdžiai yra bado normos. Maistas yra labai negu silpnas. Kaliniai visada yra alkani ir gyvena pusbadoje. Tiesa, oficialiai skiriama vienai parai 2,400 kalorijų norma (ši norma tinka tik 7-11 metų vaikui). Ir tokia norma Brežnevo (Nukelta į 7 psl.)

Rūkas ant vieškelio

Romanas

STASIUS BODAVAS

Iš anglų kalbos vertė AL. BARONAS

36

— O šiandien, mano politike, esi geros nuotaikos. — Nesijuk, Vytautai. Edmund Grabczik, mano geras draugas, tas aklas, fanatiškas komunistas, su kuriuo aš ranka rankoj kovojau prieš vokiečius Varšuvos sukilimo metu, papasakojo man gana įdomių dalykų apie britus ir amerikiečius. Britai yra praktiški, kaip pasakojo Grabczik. Pagal jį jie yra šalti realistai, jie yra be jokių žmoniškų sentimentų, kaip tikri gyvulių pirkliai. Amerikiečiai, pagal jį, turi per daug žmoniškumo. Jie vis kalba apie demokratiją ir panašiai. Tai ir suprantama, kodėl Stalinas davė pirmenybę britams. Tai tikra tiesa. Anglai yra praktiški pirkliai. Jie gali parduoti vilną, apelsinus, jeigu tu nori jie gali parduoti tavo sielą, tavo kūną arba kiekvieną tautą, jeigu tik matys, kad iš to yra pelnas.

— Šiandien geras esi pamokslininkas, aš manau, kad gerai jautiesi.

— A, tiek to su tais britais, tu, Vytautai, vėl iš manęs juokiesi. Žiūrėk, aš noriu pasakyti, kodėl aš tave šaukiau.

— Taip?

— Aš noriu pakalbėti apie pabėgėlius. Aš nutariau, kad jie yra varganos kreatūros.

— Ar todėl, kad mes esame išmesti iš savo lizdų? Žmogus be savo krašto visada praranda balansą.

— Ne, tai yra visai kitas reikalas. Tu, pavyzdžiui, esi labai apdairus realistas. Man patinki. Bet aš dabar kalbu apie tą pilkąją masę. Jie yra visai skirtingi. Jie šoka čia ir čia. Jie tarp dviejų kraštutinių. Vieną momentą jie yra kraštutiniai nusivylę, depresiški, kita momentą jie yra fantastiški optimistai. Aš jau esu tokių šioje stovykloje sutikęs. Jie tiki stebuklais, jie yra kaip lengvatikiai vaikai. Jie serga nuo laimės vizijų. Ir dabar, jeigu jau nori, aš turiu gerą progą tau visa parodyti, kad pamatytum tai savo akimis. Ar turi laiko?

— Taip, esu laisvas. Kokią progą man dabar pasiūlysi?

— Žiūrėk, yra tokia progą. Ar nenorėtum dabar dalyvauti susirinkime, kuris vyksta stovyklos salėje?

— Kodėl ne? Kas ten per mitygas?

— Aš pats tikrai nežinau, bet aš žinau, kad visi lenkai dabar turi vykti į salę. Kažkoks kalbėtojas esąs atvykęs su geromis pabėgėlių žiniomis. Aš dabar tiesiai einu ten.

— Gerai, einame į salę. Man patinka geri kalbėtojai.

Jie pasuko į priešingą kampą skvero gale, kaip tik prie lauko krašto. Ten buvusiam sandėlyje buvo įrengta salė.

Salė buvo pilna įvairių tautybių žmonių, bet daugiausia lenkų. Vytautas su Boleslavu nerado vietos atsistoti. Jie nuėjo į kampą ir susimaišė su kitais žmonėmis.

Po kiek laiko vidutinio amžiaus vyras, apsirėngęs pusiau lenkų kario ir pusiau civiliais drabužiais, pasirodė scenoje. Jo veidas buvo narsus ir energingas. Jis garsiai šaukė skambiu balsu lenkiškai:

— Broliai ir seserys lenkai ir kitos tautybės žmonės, kurie čia atvykote, pirmoji eilė aš noriu jums pa-

sakyti, ad aš atvežiau jums širdingiausių linkėjimus iš Išlaisvinimo komiteto. Tokius pačius sveikinimus aš perduodu vengrams, lietuviams, estams, latviams ir visiems, kurių kraštai šiandien yra raudonųjų vergijoj.

Kalbėtojas buvo pertrauktas audringo plojimo.

— Broliai ir seserys, — vyras scenoje pakėlė toną, — aš taip pat atvežiau informacijos iš pirmų patikimų šaltinių. Pačioj pradžioj aš patikinu jus, kad jūs negyvensite ilgai šiose purvinose stovyklose. Galimas daiktas, jūs jau ateinančias Kalėdas švesite savo gimtuose kraštuose — Lenkijoje, Jugoslavijoje, Vengrijoje, Lietuvoje ir t.

Minia pagavo entuziazmas, ir kalbėtojas vėl buvo priverstas pertraukti kalbą. Jis buvo patenkintas ir pažengė arčiau.

— Yra patikimos informacijos, jog Amerika, Anglija ir Prancūzija pradėjo spausiti Sovietų Rusiją, kad ši atsitrauktų į 1939 m. sienas.

Salė skambėjo nuo džiaugsmo, plojimai aidėjo be sustojimo.

— Leiskite man pasakyti, — šaukė kalbėtojas, mąjodamas rankomis, — mes patyrėme, kad Amerika pagamino nuostabius ginklus. Trumpu laiku karas su Japonija baigsis, nes jie jau yra išsekę. Po to, alijantai atsigrės į raudonuosius ir jiems išteiks ultimatumą. Sovietų Rusija nesisipriešins, nes šiaip ar taip jie prarado savo geriausias jėgas. Jūs žinote, kad Hitlerio armijos sunaikino penkiolika milijonų rusų kareivių. Be to, šiandien Rusija yra reikalinga vaistų ir duonos. Taigi, aš sakau, bus pasistatus ultimatas Maskvai. Jeigu raudonieji nesutiks su alijantų reikalavimais tai prasidės tuoj pat naujas karas. Ir karas bus labai trumpas, nes, aš sakiau, Sovietai yra totaliai išsekę.

(Bus daugiau)

IŠ MANO ATSIMINIMŲ

Balfo kūrimasis ir jo veiklos pradžia

LEONARDAS ŠIMUTIS

Džiaugiausi, kad tuometinis Amerikos Lietuvių R. K. federacijos centro pirmininkas Juozas Laučka pilniausiai pritarė bendram šalpos darbui, daug ir efektingai ta kryptimi dirbo. Pritarė ir kiti ALRKF valdybos nariai — kun. Ig. Albavičius, kun. Pr. Juras, kun. Jonas Balkūnas (tuomet jie dar nebuvo prelatai), kun. Norbertas Pakalnis, kun. dr. Končius ir kiti. Pritarė katalikų spaudos vadovai — redaktoriai. Pritarė tėvų marijonų vadovybė — kun. K. Reklaitis, kun. Jančius, kun. Vaskas. Pritarė ir Kunigų vienybės valdyba. Bet tai įvyko po visos eilės konferencijų, asmenišku pasikalbėjimu, susirašinėjimų laiškais. Kai išsiaiškino, ar visos eilės konferencijų, asmenišku pasikalbėjimu, susirašinėjimų laiškais. Kai išsiaiškino, ar visos eilės konferencijų, asmenišku pasikalbėjimu, susirašinėjimų laiškais.

Konkretnesnius žygius darant

Grįžęs iš Pittsburgho kongreso vykdamosios komitetas, nors ir labai buvo užsiėmęs savo tiesioginiu Lietuva laisvinti darbu, tačiau nepaskutinėje vietoje stovėjo ir šalpos reikalas. Jis ieškojo priemonių, kaip greičiau ir tinkamiau vykdyti kongreso pavestą — kurti bendrą šalpos fondą. Man, kaip Alto pirmininkui, teko tartis su veikiančių fondų vadovybėmis ir su politinių bei ideologinių grupių vadais. Vykdydamas man skirtą pareigą, pirmiausia kontaktavau dr. Petrą Daužvardį, Lietuvos konsulą Chicagoje, ir teisininką Antaną Oli, Lietuvių tautinio šalpos fondo pirmininką. Tariausi su katalikų Lietuvai gelbėti fondo veikėjais ir katalikų federacijos vadais. Po visos eilės didesnių ir mažesnių pasitarimų su dr. Daužvardžio talka ir Alto vadų pritarmu 1943 m. spalio 22 d. buvo sukvietas šalpos fondų atstovų susirinkimas Morrison viešbutyje Chicagoje. Preliminariai buvo sutarta steigti bendrą šalpos fondą, kad jis galėtų būti pilnai legalizuotas ir įregistruotas prezidento karo šalpos kontrolės taryboje ir taip pat, kad galėtų tapti Tautinio Karo fondo (National War Fund) nariu. Sudarytas laikinasis fondo komitetas.

Spalio 24 d. laikinojo fondo komiteto nariai susirinko A. Oli raštinėje ir nutarė naudotis Lithuanian National Relief fondo čarteriu. Šis fondas buvo inkorporuotas Illinois valstijoje. Nutarta naujai kuriamą šalpos fondą laikinai pavadinti United Lithuanian Relief Fund. Susitarta dėl fondo tikslų: šelpiti Lietuvos pabėgėlius, organizuoti pagalbą nukentėjusiems nuo karo Lietuvos žmonėms, rinkti aukas pinigais, drabužiais, medikamentais ir t. t., skatinti visus esančius vietinius fondus dėti prie centrinio šalpos fondo.

Spalio 30 d. pietų metu Bismark viešbutin buvome susirinkę dr. P. Daužvardis, dr. P. Grišaitis, A. Oli, M. Vaidyla ir teisi. J. Grišius išklausioli Oli ir Grišiaus pranešimų iš jų kelionės organizuojamo fondo reikalais į Washingtoną ir New Yorką. Washington — nieko tikresnio. New York pasitarta su ten esančiais fondais.

Bendram fondui organizuoti esama pritarimo. Buvęs Washingtono ir dr. Daužvardis. Jis pranešė susirinkusiems, kad JAV vyriausybės nusistatymas Lietuvos atžvilgiu nėra pasikeitęs ir kad pastangos sukurti vieną bendrą Lietuvos šalpos fondą randa pritarimą. Lapkričio 3 d. Oli raštinėje tris valandas svarstytas bendrojo fondo statuto projektas. Statuto komisija buvo sudaryta fondų atstovų susirinkime spalio 22 d. Ją sudarė A. Oli, P. Grišaitis ir L. Šimutis. Svarstytas iš ministerio P. Zadeikio gautas telegrafinis pranešimas, kad bolševikai skundžia JAV valdžiai bendrojo fon-

do iniciatorius. Į skundus nutarta atitinkamai reaguoti.

Sunkiai, bet varomės pirmyn

1943 m. lapkričio 20 d. Chicago atvyko Lietuvos atstovas P. Zadeikis, kun. Norbertas Pakalnis ir kun. Jonas Balkūnas. Kartu su jais turėjome ne vieną, bet kelis susirinkimus. Tą pačią dieną atvykę svečiai ir čekiečiai — Daužvardis, Grigaitis, Vaidyla, kun. J. Prunskis ir L. Šimutis — susirinko pasitarti. Pasitarime dalyvavo taip pat iš New Yorko atvykę pulk. K. Grinius. Buvo aptartas Lietuvos informacijos biuro steigimo ir informacijų apie Lietuvą ir lietuvių koordinavimo klausimas. Svarstant šalpos reikalus, į susirinkimą įsijungė ir A. Oli su J. Grišium. Ilgokai buvo sustota ties pasiūlymu kviešti prezidentą Antaną Smetoną bendrojo šalpos fondo garbės nariu. Susitarti nepavyko, nes tuo metu dar nebuvo primiršti aštrūs politiniai ir kultūriniai santykiai, kokie buvo tarp politinių partijų ir kultūrinių sąjūdžių Lietuvoje, jos prezidento esant a.a. Smetonai.

Vakare Antanas ir Vera Oliai savo bute suruošė susirinkimo dalyviams vaisės duoti progos asmeniška ir privačiai pasikalbėti steigiamo fondo reikalais. Lapkričio 23 d. kun. Pakalnis, kun. Albavičius ir aš dr. Stepono Biežio namuose tarėmės fondo steigimo klausimais su tautininkų vadovais, o lapkričio 23 d., susirinkę konsulo kabinete, ilgai ginčijomės įvairiais fondo steigimo techniniais klausimais. Gruodžio 27 d. kun. Balkūnas, pranešdamas apie savo veiklą šalpos srityje, priminė savo išitikinimą, kad A. Smetoną tekstų laikyti nuošaliai nuo organizuojamo šalpos darbo. Taip manas ir P. Zadeikis. Gruodžio 28 d. dr. Daužvardis, M. Vaidyla ir aš tarėmės, kaip pagreitinoti fondo i- steigimą. Tai buvo paskutinis mūsų pasitarimas 1943 metais.

Kelionė į sostinę

1944 metai buvo Balfo įsikūrimo ir darbo pradžios metai. Sausio 7 d. konsulas dr. P. Daužvardis, J. Grišius, Grgaitis, Vaidyla, Oli ir aš susirinkome galutinai planuoti šalpos fondo i- steigimą. Posėdis buvo ilgas ir tarpais gerokai „karštas“. Bet vis tik pavyko susitarti. A. Oli sutiko išimti iš darbotvarkės prez. Smetonos kvietimą fondo garbės nariu. Tai patenkino kairiuosius ir dalinai kai kuriuos „dešiniuosius“. A. Oli palaukė, kad tai yra jo nuolaida.

Tame pačiame susirinkime buvo išrinkti atstovai vykti į Washingtoną pristatyti Prezidento War Relief Control tarybai baigiamą sukurti bendrąjį Amerikos lietuvių šalpos fondą. Tos tarybos vadovybė sutiko pri-

imti mūsų delegaciją sausio 18 d. Į delegaciją buvo išrinkti: kun. dr. J. Končius, Antanas Oli, J. Laučka, Matas Vinikas, F. Bagočius ir L. Šimutis. Po šio susirinkimo iki sausio 18 d. „hearingo“ėjo pasiruošimo darbas, nes buvo numatyta kiliūčių.

Sausio 17 d. drauge su A. Oliu išvykome į Washingtoną traukiniu. Kelionėje tarėmės dėl strategijos pristant fondą prezidento šalpos fondų kontrolės tarybai. Kalbėjomės apie organizacijos ateitį, apie sudarymą veiklos ir reprezentatyvios fondo valdybos. Išsklėmė ir tautininkų grįžimą į Altą klausimą.

Sausio 18 d. mūsų „didžioji diena“ sostinė. Tiesiai iš stoties kartu su A. Oliu nuvykę į paskirtą vietą, radome belaukiančius kitus delegacijos narius: kun. dr. Končių, J. Laučką, adv. Bagočių, Marylando valstijos legislaturės narį N. Rastenį. M. Vinikas neatvyko.

Pataria jungtis į rusų šalpos fondą

Prezidento War Relief Control tarybos posėdžiui pirmininkavo Joseph Davis, buvęs Jungtinių Valstybių ambasadorius Maskvoje ir prosovietiškos knygos „Mission to Moscow“ autorius. Be jo, dalyvavo Charles Taft, buvusio JAV prezidento sūnus, labai simpatingas vyras, Mr. Warren ir dar trys tarybos nariai — du sekretoriai. Po įvedamojo kun. dr. Končiaus žodžio mūsų delegacijos nariai buvo apklausinėjami apie baigiamą suorganizuoti bendrą lietuvių fondą. Į paklausimus buvo atsakyta gerai ir suprantamai. Tik Joseph Davis ir kai kurie kiti prezidento tarybos nariai nenorėjo suprasti. Jie siūlė lietuviams dirbti su Soviet Russian Relief, nes, girdi, Lietuva yra „įsijungusi“ į Sovietų Sąjungą ir jos šalpos fondas Lietuvos žmones apriūpins šalpa.

Į tai kun. dr. Končius, A. Oli, F. Bagočius ir kiti atsakė drąsiai, teisingai ir įtikinančiai. Buvo paaiškinta, kad Lietuva militariškai buvo bolševikų okupuota, ne savo valia prie Sovietų Rusijos prisijungė. Prie rusiškojo komunistiškojo „reliefo“ lietuvių jokiū būdu nesėdės, nes žino, kad jis mūsų žmonių nei Lietuvoje, nei kitur nesušels.

Pasikalbėjimas baigėsi, kaip atrodė, gana gerai išsiaiškinus. Tarp kitko Joseph Davis padarė ir tokį priekaištą, kad girdi, Lithuanian National Relief fondas (tautininkų) ligšiol mažai tesurinkęs aukų, o išlaidų padaręs labai daug. Ir į tai buvo tinkamai atsakyta. Po visko atrodė, kad mūsų delegacijos prašymas išduoti bendram lietuvių šalpos fondui leidimą rinkti aukas ir suteikti registracijos numerį bus patenkintas. Po šio žygio mūsų delegacija vyko į 2400 viešbutį, kur susitiko su ministru P. Zadeikiu ir pasiuntinybės patarėju Juozu Kajecku pasitarti, kokie kiti žygiai darytini, kad laimėjus fondui legalizavimą.

Paskutinieji preliminariniai pasiruošimai

Nors oficialiai fondas dar ne-

Kazimieras Povilaitis įteikia eksponatus Balfo ir Tremties parodos organizatoriui Ad. Baliūnui. Paroda atidaroama Balzoko Lietuvių kultūros muziejuje penktadienį, kovo 14 d. 7 val. vak.

buvo įsteigtas, nebuvo ir pastovios valdybos, tačiau darbas buvo dirbamas gana sėkmingai. Ypač veiklus buvo kun. dr. Končius. Jis dažnai lankėsi Washingtono, darydamas spaudimą, kad greičiau legalizuotų mūsų fondą. Surasdavo kiliūčių ir iš pačių lietuvių. Mūsų darbą bandė sutrukdyti lietuvių komunistai, tikriausiai tiesioginiai Maskvos agentų diriguojami. Vasario 18 d. telefonu kun. Končius pranešė, kad prezidento karo šalpos fondo kai kurie pareigūnai su tam tikru nusistebėjimu jam pasakė, kad kažkodėl A. Oli daręs separatistinių žygių ju įstaigoj. Bet tie žygiai, jei iš tikro jie ir buvo daromi, nebuvo ir negalėjo būti sėkmingi, nors galėjo mesti šešėlį mums, kad mes esame labiau nevieningi, negu ligšiol jiems buvo žinoma.

Kovo 6 d. Končius jau galėjo pranešti gerą žinią, kad kontrolės tarybos leidimas mūsų fondui veikti bus išduotas. Gauta žinia ir iš pačios tarybos įstaigos, patvirtinant, kad leidimas bus duotas. Kovo 21 d. prezidento fondų kontrolės įstaiga prisiuntė britų šalpos fondo statutą, kaip pavyzdį mūsų fondui. Mūsų fondo laikinoji statuto komisija britų statutą peržiūrėjo, tačiau juo nepasinaudojo. Mes jau turėjome paruošę savo projektą.

Kovo 24 d. atvyko Chicagon kun. dr. J. Končius ir Juozas Laučka. Juodu, kun. Albavičius ir aš ilgai svarstėm fondo reikalus, jo steigiamąjį susirinkimą. Numatėm katalikų kandidatus į fondo direktorius ir į centrinę valdybą. Kadangi fondo struktūra vis dėlto buvo numatyta grupiniu pagrindu ir katalikai į jį įeina su kitom mažesnėm grupėm lygia reprezentacija, todėl katalikai pareikalavo savo žmogaus fondo pirmininku. Juo numatėm kun. dr. J. Končių. Tautininkai, aišku, statė savo veiklę Antaną Oli. Kairėsnėm grupėms pradžioje nebuvo priimtinas nei vienas, nei antras. Buvo siūloma tokia išeitis: rinkti du pirmininkus. Vienas būtų direktorių tarybos bei visos organizacijos pirmininkas, o antrasis — centro bei vykdomojo komiteto pirmininkas. Tačiau su tuo pasiūlymu nesutikome. Ir tas klausimas jau nebebuvo keliamas steigiamajame fondo susirinkime.

Fondo steigiamasis susirinkimas Jis įvyko 1944 m. kovo 25 d.

Morrison viešbutyje Chicagoje. Susirinko su viršum dvidešimt asmenų. Jie atstovavo Kunigų vienybei, Amerikos Lietuvių R.K. Federacijai, tautininkų sąjungai, sandariečių sąjungai, socialdemokratams ir abu susivienijimams — Lietuvių R. Katalikų Susivienijimui Amerikoje ir Susivienijimui Lietuvių Amerikoje. Susirinkimui pirmininkauti išrinkti kun. Ignas Albavičius, Antanas Oli ir F. J. Bagočius. Sekretoriavo Juozas Laučka ir Nora Gugienė. Rezoliucijų ir statuto peržiūrėti komisija sudaryta iš A. Oli, kun. Končiaus, F. Bagočiaus, dr. Grigaičio, J. Laučkos, M. Vaidylos ir dr. A. Tamošaičio.

Man teko pareiga susirinkimą atidaryti ir trumpai atpasakoti nelengvą kelią, kuris pagaliau mus privedė prie šio susirinkimo. Priminta, kad šis susirinkimas nebeturėtų turėti daug kiliūčių, nes grupių vadovai yra susitarę dėl or-cijos formos bei struktūros ir dėl reprezentacijos, tarp pat dėl centrinės valdybos sudarymo. Dr. Petras Daužvardis, kuris ligšiol puikiai suvaidino tarpininko ir patarėjo vaidmenį, susirinkimą pasveikino labai nuširdžiai, padėjo fondo organizatoriams, pasidžiaugdamas, kad grupės pajėgė susitarti ir susirinkti uždėti vainiką ligšiol atliktam darbui — formaliam lietuvių bendro šalpos fondo įkūrimui.

Susirinkimas po trumpu diskusijų vienbalsiai priėmė fondo statutą. Vienbalsiai buvo priimtas ir vardas: Bendrasis Amerikos Lietuvių šalpos fondas (Balfas). Patvirtinta ir fondo direktorių skaičius — 21. Iš ALRKF ir kitų katalikų organizacijų direktorių iš fondo išrinkti: kun. dr. Končius, kun. Ig. Albavičius, kun. J. Balkūnas, Juozas Laučka, Elzbieta Paurazienė, Elbieta Samienė ir Leonardas Šimutis. Iš tautininkų — sandariečių: Antanas Oli, Stasys Gegužis, Nadas Rastenis, dr. J. Tamošaitis, J. Tuinyla, dr. A. Zimontas ir J. Smailis. Iš socialdemokratų: Juozas Bacevicius, adv. F. Bagočius, Nora Gugienė, Tomas Matas, Povilas Milleris, A. Zimontas ir Vera Količienė.

Pasibijota kunigo

Prieš sudarant fondą valdybą, susirinkimo užkulisuose vis tik dar ėjo grupių pasitarimai. Kai kurių grupių vadovai nelabai buvo linkę remti kun. dr. Končių pirmininku, nes, girdi, jiems nepatogu, kad fondo priešakyje stovės kunigas. Girdi, jie remia kataliko kandidatūrą, bet jis neturės būti kunigas. Ta garbė net man buvo pasiūlyta. Bet juos teko įtikinti, kad labdaros organizacijai vadovauti kaip tik tinka kunigas, nes jis daug kur galės prieiti, kur neprieis pasaulietis. Be to, ypač tinka fondo pirmininku kun. dr. Končius, kuris yra žinomas savo drąsa, agresyvumu, darbštumu ir patirtimi šalpos darbuose. Jis daug dirbo lietuvių pabėgėlių tarpe pirmojo pasaulinio karo ir tuoj po karo laikais. Daug dirbo gražinti Lietuvon įvairiuose kraštuose karo audrų išblaškytiems lietuviams. Kaip ten bebūtų, kun. dr. Končius buvo išrinktas Balfo pirmininku. Jis savo energinga, planinga veikla įtikino ir tuos, kurie steigiamame susirinkime gana skeptiškai žiūrėjo į jo kandi-

datūrą fondo pirmininko postą. Jis visų lietuvių tarpe įsigijo ir patikėjimą, paramą ir pagarbą. Kairiųjų grupių atstovai Balfe pasidarė artimi pirmininko ne tik bendradarbiai, bet ir draugai. Kitais pirmosios fondo valdybos nariais išrinkti vicepirmininkais Antanas Oli, kun. Ig. Albavičius ir V. Količienė, sekretore — Nora Gugienė, o išdininku dr. Antanas Zimontas.

Kad nereikalinga buvo baimė rinkti bendros organizacijos pirmininku kunigą, parodė, kad ir šis įvykis. 1951 m. sausio 5-6 d. New Yorko Balfo seimas. Po seimo buvo sušauktas direktorių susirinkimas. Jį pradėdamas kun. dr. Končius, įvargęs nuo daugybės darbų ir rūpestių, vadovaujant sunkiam ir komplikuotam darbui, padarė pareiškimą, kuris visus nustebino ir nugalėdino. Tam tikru susijaudinimu jis pranešė nebesutikusias būti renkamas pirmininku. Didelė direktorių dauguma jaudinosi. Ypač susijaudino kairieji direktoriai ir direktorės. Situacijai gelbėti pasiūvė socialdemokratų šulais ir Balfo direktorius adv. F. Bagočius. Jis su ašaromis akys iškalbingai maldavo kun. Končių nesitraukti iš Balfo pirmininko vietos, bet ir toliau jam vadovauti. Jam pritarė visi direktoriai bei išimties. Tuo buvo išreikštas pilniausias jam pasitikėjimas. Be to, tai buvo labai ryškus įrodymas, kad kuirysis be reikalo bijojo kunigo, kaip mūsų bendros šalpos organizacijos pirmininko.

Tolimesni žygiai į laimėjimą

Po steigiamojo Balfo suvažiavimo Chicagoj jau buvo daromi konkretūs ir plataus masto žygiai, nors dar toli gražu ne visos kiliūtys buvo pašalintos. Balandžio 28 d. pirmininkas kun. dr. Končius, kun. Ig. Albavičius lydėdamas, lankėsi pas Chicago arkivyskupą Samuel Stritch mūsų bendrojo fondo reikalais. Arkivyskupas parodė Balfui daug nuodėdų palankumo ir pažadėjo paramą. Tą pačią dieną „The New World“, Chicago arkivyskupijos savaitraštis, atspausdino žinią, kad JAV vyskupų šalpos komitetas paskyrė Balfui pusėtinai stambių pinigų sumą Lietuvos žmonių ir pabėgėlių šalpai ir pasiuntęs Lietuvon medikamentų ir kitokių gėrybių.

Patirta, kad mūsų veikla, organizuojant Balfą, akylai sekė federalinės valdžios žvalgyba — FBI. Aš pats buvau aplankytas ne vieno, bet kelių jos atstovų. Ypač smulkiai klausinėjo apie Balfą ir jo veiklę balandžio 29 d. mane aplankęs FBI atstovas. Taip buvo dėl to, kad komunistai nuolat intrigavo, mus šmeižė ir skundė valdžiai. Suprantama, tai trukdė ir sunkino darbą. Atitinkamos valdžios institucijos buvo verčiamos tyrinėti ir apklausinėti, nes šmeižtai ir skundai vis dėlto darydavo tam tikros įtakos ir sukeldavo abejonių. Tačiau šmeižtus pavyko atremti, abejones išblaškyti.

Gegužės 22 d. kun. dr. Končius pranešė, kad vyskupų šalpos komitetas prisiuntė Balfui penkis tūkstančius dolerių su puikiu Detroito arkivyskupo Mooney laišku. Tai buvo NCWC šalpos komiteto auka Balfui ir puiki bendrai mūsų šalpos organizacijai rekomendacija būti priimtam į Nacionalinį Karo fondą — National War Fund. Kaip gerai žinoma, Amerikos vyskupų šalpos komitetas yra aukojęs Balfui dešimtimis tūkstančių dolerių.

Gegužės 25 d. Balfo pirmininkas man ir A. Oliui pranešė, kad jam ir man netrukus reiks atvykti į New Yorką, nes laukiamas, kad NWF vadovybė paskirs Balfui apklausinėjimą. Be to, jis paprašė Alto, kad oficialiai praneštų apie galutinį bendrojo lietuvių šalpos fondo susikūrimą. O birželio 2 d. parašė, kad mūsų apklausinėjimui yra paskirta birželio 8 d.

Pagaliau ir laimėjimas

Birželio 8 d. nuvykęs į New Yorką, į Empire State namą, radau jau kun. Končių, Nadą Ras-

tenį, F. Bagočių ir J. Laučką. Ruošėmės kaip tinkamiau ir efektyviau pristatyti mūsų fondą NWF vadovybei. Daug vertinimų patarimų davė O'Connor, šalpos sąjūdžių žinovas ir stiprus bei plačiai žinomas katalikų veikėjas. Pats apklausinėjimas įvyko NWF centrinėje būstinėje. Mus apklausinėjo apie 10 asmenų. Sekretorės užrašinėjo. Atrodė, kad šis mūsų labai svarbus žygis pavykęs. Bet jau sulaukėme ir liepos 12 d., bet Balfas dar nebuvo NWF nariu. Kaip tik liepos 12 d. dr. Končius atvyko į Chicago pasitarti su valdybos nariais ir šiaip veikėjais. Tarp kitko jis reportavo, kad Rusijos bolševikų agentai iš kailio neriasi, besidarbuodami pastoti kelią Balfui įeiti į Tautinį Karo fondą — NWF. Priminė, kad šis reikalas yra atsidūręs Valstybės departamente. Iš to galima buvo numanyti, kaip didelį spaudimą darė bolševikai į JAV valdžią, kad priverstų ją pakeisti savo nusistatymą Pabal-tijo valstybių atžvilgiu.

Pagaliau liepos 31 d. jau pranešta, jog Balfas yra priimtas į NWF. Rugpjūčio 2 d. pirmininkas kun. Končius prisiuntė Jensen, NWF sekretoriaus, laiško kopiją, kuria patvirtinama, kad mūsų fondas laimėjo NWF nario teises. Tai buvo svarbi ir didelė žinia. Po daugybės kun. dr. Končiaus ir jo bendradarbių pastangų buvo pasiekta tai, ko siekta daugelį mėnesių.

Rugpjūčio 3 d. NWF Chicago skrypus sekretorė panelė Wilson telefonu priminė, kad mūsų fondas laimėjo nario teises ir kvietė dalyvauti skryiaus priešpiečiuose rugpjūčio 4 d. Palmer House viešbutyje. Priešpiečių metu vadovybė viešai painformavo susirinkusius apie naują NWF narį, Bendrąjį Amerikos Lietuvių šalpos fondą. Šį pobūvį buvo surengęs Community ir NWF vietinis skrysus. Tada prisistaciau generaliniam NWF sekretoriui, kuris sveikino su karo fondo naryste, o su p. Wilson plačiau aptarėm karinio fondo vajeus reikalus ir apie suorganizavimą lietuvių komiteto Chicagoj. To komiteto pirmininke apsiėmė būti Juzė Daužvardienė.

(Nukelta į 5 psl.)

AUKSINIAI RAGELIAI

PR. NAUJOKAITIS

Lietuviškos Knygos klubo išleista lyrikos knygutė, vos 65 psl., bet daili pažiūrėti ir maloni paskaityti, savo nuotakomis artima kiekvieno lietuvių širdžiai: „Mano širdy — tėviškės žemė: aš gyvas esu... Ir nemirsiu...“

Savo jautriais žodžiais ir skoningu P. Jurkaus pieštu viršeliu leidinėlis yra tinkama dovanėlė artimam draugui.

Gaunama „Drauge“, kaina \$2.00.

Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčius.

MARIAN SHRINES

OF THE AMERICAS

TITAS NARBUTAS

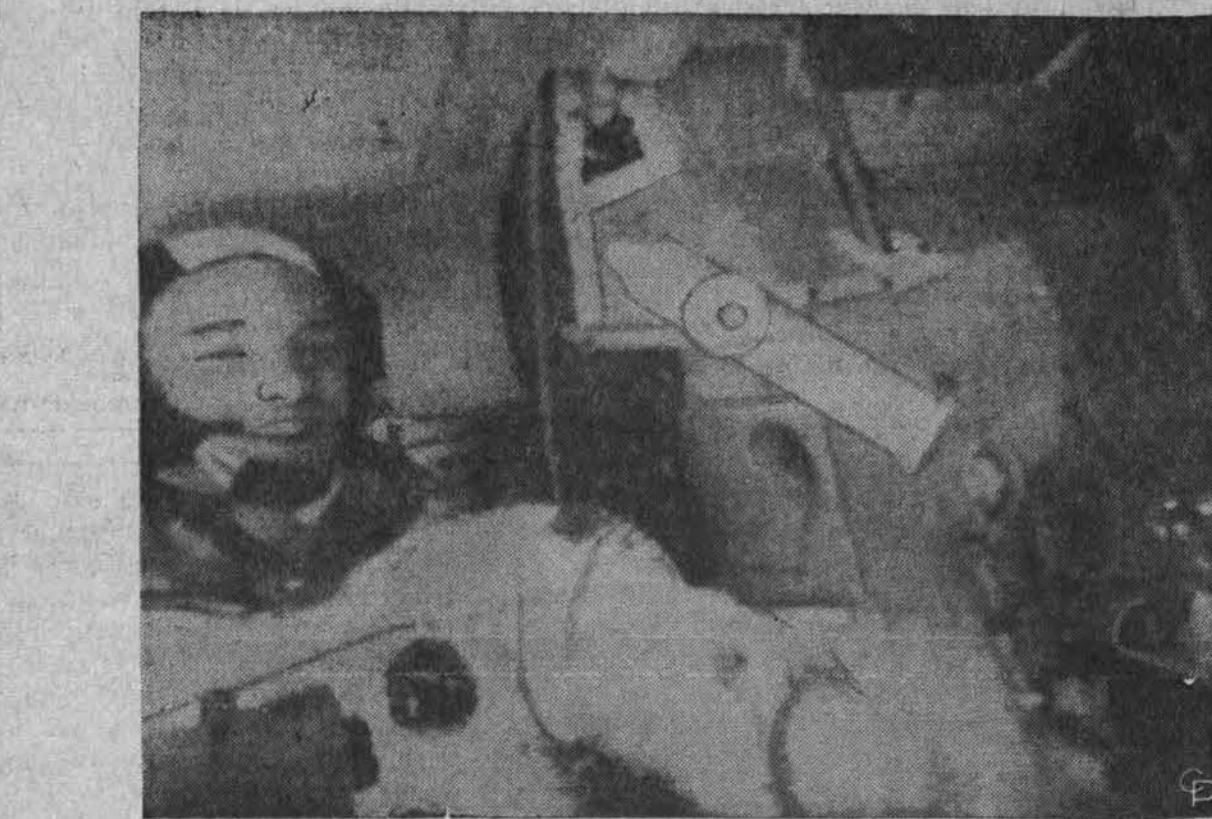
Nauja knyga anglų kalba, versta iš lietuviško leidinio, kurią reikėtų kiekvienam perskaityti.

Atsekant Marijos kultą nuo pirmų misionierių, čia aprašomos svarbiausios Pietų, Centro ir Šiaurės Amerikos Marijos šventovės.

Knygoje gausu iliustracijų, kurių tarpe yra net du Siluvos Marijos statulos Washingtono paveiksai ir platus naujausias JA V šventovės bei joje esančios lietuvių koplyčios aprašymas. Knyga patraukliai ir rūpestingai išleista, gaunama DRAUGE, kaina \$3.50.

Ta pati knyga čia gaunama ir lietuvių kalba. Jos kaina \$2.50.

Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčius.

Astronautas Rusty Schweikart skrenda erdvėmis. Nuo trauka perduota per televiziją. Astronautai grįžta į žemę ši ketvirtadienį.

LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖS REIKALU

Kovo 5 d. LB Bostono apylinkės valdyba sušaukė pasitarimą, kuriame dalyvavo Bostono apylinkės valdyba, apygardos valdyba ir net LB tarybos pirm. J. Kapočius. Pasitarime svarstyta, kaip suįdominti lietuvius, kad geriau suprastų bendruomenės reikala. Daug organizacijų turi sunkumų sudarant valdybas. B. nės apylinkės valdybos sudarymas yra dar sunkesnis. Profesinės, kaip inžinierių ar panašios organizacijos lengviau sudaro valdybas, nes jų nariai jaučiasi gal daugiau įpareigoti remti "savo" organizaciją. Šrovinės ir kitos panašios organizacijos, kurios turi sau artimus žmones, jie gal jaučia irgi didesnę pareigą savo organizacijai. Bendruomenė yra bendrinė lietuvių organizacija, todėl čia ir neįsivaizduojama tos pareigos, manant, kad kas nors kitas turi bendrais reikalais priimti sprendimus. Tikrumoje LB šiomis dienomis yra pagrindinė organizacija lietuvių išlaikymui ir lietuvių kultūros puoselėjimui. Daug įvairių pašalinių ir kitokių panašaus pobūdžio organizacijų jau išnyko. Likusios irgi yra vegetacijos stadijoje. Bendruomenė apjungia visus ir daug svarbesnius tikslams. Kiekvienas be siūpintis lietuvių reikalais turi suprasti, kad tik čia yra visų mūsų bendra lietuviška atrama. Nuo mūsų priklausos tos bendruomenės, o tuo pačiu ir lietuvių išgelbėjimo gyvenimas. Jeigu į ją nugalėsime ranka, prisidėsime prie lietuvių sūnykimo pagreitimo. Todėl visi privalei priklausyti bendruomenei, dirbti joje ir ją stiprinti.

Šiame pasitarime nutarta parašyti ir išsiuntinėti visiem lietuviams, kurių tik turimi adresai, laišką, prašant prisidėti prie LB darbų ir jų organų sudarymo. Paskutiniams trims buvusiems LB apylinkės pirmininkams yra pavesta kontaktuoti asmeniškai ir iš jų sudaryti valdybą. Kiekvienas turime prisiminti šios naštos dalį ir atlikti savo lietuvišką pareigą.

IR NELAIMĖJE PRISIMENA
LIETUVIŲ FONDĄ

Juozas ir Antanina Liutkoniai iš So. Bostono, Lietuvoje mirusios dukters Saulytės įamžinimui, įnešė Lietuvių Fondui 100 dol. Tai jau trečia Liutkonų šimtinė. Negaltinga mirtis Saulytę pašaukė į amžinybę 1969 m. sausio 23 d., einančią 40-ųjų metus. Mirė, kada dar buvo labai reikalinga savo šeimai. Nuliūdime paliko vyrą ir dar mažus vaikučius.

Angelė Vakauziene, giliai atjaušdama Liutkonų nelaimę, prisidėjo 10 dol. Saulytės įamžinimui Lietuvių fonde.

MUGĖ KOVO 23 d.

Skautų-čių rengiama Kaziuko mugė dėl sniego pūgos atkelta į kovo 23 d. Viskas vyks, kaip buvo numatyta, tik diena pakeista. Reiškia, mugė kovo 23 d. Lietuvių Piliečių D-jos auditorijoje So. Bostone. Pradžią 12 val.

KALBĖS DR. GERUTIS

Svečias iš Šveicarijos dr. Gerutis su reikalais lankosi Amerikoje pas lietuvių vadovaujančius veiksmus. Dr. Gerutis yra parašęs Lietuvos reikalų didelį veikalą — knygą Lithuania. Lankymosi proga yra pakviestas kovo 29 d. 7 v.v. kalbėti Lietuvių Piliečių D-jos auditorijoje. Po pasikaitos bus meninė dalis, kurios programą atliks studentai ir tautinių šokių grupė, vadovaujama Onos Ivaškienės.

NAUJA TAUTINŲ
VALDYBA

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos Bostono skyrius išsirinko naują valdybą: pirm. Vytautas Izbičkas, vicepirmininkai — Edmundas Cibas ir Jonas Rentelis, sekretorius Aleksandras Lileikis, išd. ir namų valdytojas Antanas Vileniškis ir narys Bronius Utenis.

TALENTŲ POPIETĖ

Kovo 16 d. seniausia lietuviška radijo programa Naujojo Anglijos švės savo 35 metų sukaktuves. Ta proga rengiama metinė Talentų popietė ir gražuolės "Miss Lithuania of N.E." balius So. Bostono Liet. Piliečių klubo auditorijoje 4 val. p.p. iki 11-tai val. vak.

Talentų ir geriausių šokių atrinkimo komitete dalyvauja Aleksandra Gustaitienė, Ona Ivaškienė, Gintaras Karosas, Juozas Rentelis ir Elena Valiukonienė.

Svečiai šimt bus: Worcesterio Liet. Meno mėgėjų Ratelio penketukas vadovaujant William Burduliui.

Po talentų popietės 7 val. va. bus "Miss Lithuania of N.E." balius pagerbti gražuolė panelė Regina Baika iš So. Bostono. Bus šokiai prie šmito orkestro ir dovanų. Šeiminių gamins skanius lietuviškus valgius, bus gėrimų. Kviečia visus programos vedėjai

Steponas ir Valentina Minkai

IS MANO ATSIMINIMŲ

(Atkelta iš 4 osl.)

kuri fondo vajų labai sėkmingai pravedė.

Rugpjūčio 7 d. iš pirmininko kun. Končiaus gauta tikrai didėlė žinia: National War Fund Balfo šalpos veiklai paskyrė (1944-1945 m.) 265,000.00. Po to jau nebegalėjo būti abejonės dėl didžiojo laimėjimo.

Ir aš ariau...

Gana. Savo atsiminimams apie Bendorio Amerikos Lietuvių Šalpos fondo įsikūrimą ir jo veiklos pradžią statau tašką. Nuo čia toliau tekalba pats prel. Juozas B. Končius savo "Atsiminimų iš Balfo veiklos" knygos, kurią galime gauti "Draugo" knygų parduotuvėje. Patariu. Joje rasime visas žinias, kaip ir kiek veikė ši taip sunkiai pagimdyta mūsų organizacija tiek šalpos, tiek švietimo, tiek pabėgėlių įkurdinimo srityse. Pirmojo ir ilgamečio pirmininko prel. dr. Končiaus vadovaujamas Balfas milžiniškus darbus nudirbo.

Balfo jo pirmininko garbei turiu pasakyti, kad jo dėka tarp Balfo ir Alto niekuomet nebuvo jokių nesusipratimų, nes aiškiai žinojome veiklos sritis ir laikmės jų ribos.

Atleiskite, jei aš savo atsiminimuose apie Balfo pradžią miniu ir save. Bet ką padarysi. Kaip toj pasakėčioj apie jautį ir musę "ir aš ariau", sėdėdamas ant to rago, vis tik galėjau stebėti ir gana gerai matyti tikrojo artojo bei artojų darbus ir juos užregistruoti savo dienoraštyje.

Golda Meir gali būti Izraelio min. pirmininkė. Ji čia matyti belaukianti autobuso Tel Aviv gatvėje. Ji yra buvusi vienu metu Milwaukee, Wisc., mokytoja.

Amerikos laivo Guadalcami jūrininkai jau ruošiasi Apollo 9 vyrų iškėlimui Atlante. Vyrų iš erdvio grįžta kovo 13 d.

VASARIO 16-sios MINĖJIMAI

Waukegan, Illinois

Šiais metais įprastinio, tik savo tarpe, Vasario 16 minėjimo LB apylinkės valdyba neruošė, bet ryžosi išeiti iš savo auditorijos į pačią didžiausią Waukegan salę, West Campus High School, turinčią 2200 sėdimų vietų ir joje suruošti koncertą, minėjimą. Čia valdybai ir buvo didžiausias rūpestis, kaip nors tos salės užpildyti bent 50%. Aišku, įprastiniu minėjimu jos ne užpildysi, nors ir visos apylinkės lietuviai susirinkę ir su savo kūdikiais, o visiems yra žinoma, jog tautiniai minėjimai svetimtųjų neinteresuoja ne bent ateina pakviestas oficialus koks nors atstovas arba užklysta koks vienas kitas politikas, ir tai tik prieš rinkimus. Tad LB apylinkės valdyba ėmėsi visais atžvilgiais didelės rizikos ir didelio darbo, bandydama sutraukti kiek įmanoma daugiau svetimtųjų ir jiems parodyti,

jog lietuviai šioje apylinkėje dar nėra visiškai "ištirę" ir gali šiuo tuo pasirodyti. Todėl vietoje minėjimo buvo nusistatyta rengti koncertą, pakviečiant chorą, kelis solistus ir tautinių šokių grupę. Nuo čia ir prasidėjo didžiulis darbas. Pirmojo eilę buvo sudarytas garbės komitetas, į kurį įėjo Steito senatorius R. Coulson, Illinois seimo atstovas J. Conolly, Waukegan, North Chicago ir Zion miestų merai, Sv. Baltaramiečių parapijos klebonas kun. St. Jonelis, Waukegan laikraščio "New-Sun" leidėjas F. W. Just ir jo artimiausi bendradarbiai B. Just ir G. Crawford ir ponis R. Coulson (senatoriaus žmona, ji yra lietuvaitė), kuri drauge buvo ir programos pranešėja.

Visą kitą darbą ir rūpesčius pasiėmė LB apylinkės valdyba, kurią sudaro: dr. R. Ošlapas — pirm., kun. Z. Ramanauskas, dr. R. Giniotis, inž. G. Dama-

šius, J. Triukienė ir P. Markūnas — nariai ir jų gausūs talpininkai: A. Bracienė, P. Kružikas, P. Petroliūnas, Elena Skališienė, inž. A. Tamašauskas, J. Triukas ir daugelis kitų. Į bilietų platinimo ir propagandos darbą įtraukė šioje apylinkėje dirbančius lietuvių gydytojus, biznio žmones, artimųjų kolonijų LB apylinkių valdybas, savo apylinkės narius ir besimokantį jaunimą. Taip pat buvo paprašyti į talką radijo stotis "Margutis", vietos radijo stotis ir vietos laikraštis, ir lietuviški laikraščiai Chicagoje. Be kitų darbų E. Skališienė su inž. A. Tamašausku miesto centre (Conolly Invest. Co.) išdekoravo vitriną lietuvių meno dirbiniais, o taip pat ji ir dr. R. Ošlapas turėjo su vietos laikraščio reporteriu pasikalbėjimą, kuris užtruko 30 minučių ir vėliau buvo paskelbtas vietos laikraštyje "New-Sun" ir per visą savaitę tas pasikalbėjimas buvo transliuotas per vietos radijo stotį.

Bilietų platinime daug pastangų padėjo dr. J. Šalna, dr. B. Raulinaitienė, P. Kružikas, Pliūra ir kt. Iš besimokančio jaunimo pasižymėjo Bernadeta Braciūtė išplatindama daug bilietų ir atlikdama kitų reklaminių darbų. Programai išpildyti buvo pakviestas "Dainavos" ansamblis, kuriam vadovauja muzikas P. Armonas ir mūsų solistai P. Bičienė, J. Šalnienė ir J. Vaznelis, o taip pat tautinių šokių grupė "Bijūnas", kurios vadovu yra St. Milašius.

Vasario 22 d., vakare, salėje pakilūs uždangai ir apylinkės valdybos pirmininkui dr. R. Ošlapui tarus trumpą įžanginį žodį ir šios kolonijos solistai F. Butkutei sugiedojus Amerikos himną buvo pradėta programa. Solistai, choristai ir šokėjai programą atliko pasigerėtinai puikiai, kas liudijo iš publikos entuziastingo plojimo ir iškviatimo kartoti dainas.

Koncertas buvo baigtas trumpu pirm. dr. R. Ošlapo padėkos žodžiu ir Lietuvos himnu.

Nebuvo atliekama programa pustuščiai salei, kaip pranašavo pesimistai, o parduotų bilietų rezultatai rodė, jog į salę suplaukė arti keturiolikos šimtų dainos ir tautinių šokių mylėtojų. Šiame didžiulame žmonių susibūrimame mes, lietuviai, sudarėme mažumą, tai rodo, jog LB valdybos nuėjimas ir pastangos išpildė visu šimtu procentų.

Po programos lietuvių auditorijos salėje, programos atlikėjų pesimistai, o parduotų bilietų rezultatai ir nuotaikeingai praleistos kelios valandos.

Nors bilietų kainos buvo žemos, bet ir čia rezultatai buvo

Bet kuriuo metu laikotarpio yra naudinga paskaityti knygą, kuri priverčia žmogų pagalvoti, atitrūkti nuo kasdieniško, materiališko rūpesčių ir susitelkti savo dvasioje.

Tuo daugiau toks susitelkimas dera gavėnioje. Daug minčių ir dvasinio pakilimo suteiks kiekvienam Tomo Kempiečio knygos:

tos radijo stotį.

Bilietų platinime daug pastangų padėjo dr. J. Šalna, dr. B. Raulinaitienė, P. Kružikas, Pliūra ir kt. Iš besimokančio jaunimo pasižymėjo Bernadeta Braciūtė išplatindama daug bilietų ir atlikdama kitų reklaminių darbų.

Programai išpildyti buvo pakviestas "Dainavos" ansamblis, kuriam vadovauja muzikas P. Armonas ir mūsų solistai P. Bičienė, J. Šalnienė ir J. Vaznelis, o taip pat tautinių šokių grupė "Bijūnas", kurios vadovu yra St. Milašius.

Vasario 22 d., vakare, salėje pakilūs uždangai ir apylinkės valdybos pirmininkui dr. R. Ošlapui tarus trumpą įžanginį žodį ir šios kolonijos solistai F. Butkutei sugiedojus Amerikos himną buvo pradėta programa. Solistai, choristai ir šokėjai programą atliko pasigerėtinai puikiai, kas liudijo iš publikos entuziastingo plojimo ir iškviatimo kartoti dainas.

Koncertas buvo baigtas trumpu pirm. dr. R. Ošlapo padėkos žodžiu ir Lietuvos himnu.

Nebuvo atliekama programa pustuščiai salei, kaip pranašavo pesimistai, o parduotų bilietų rezultatai rodė, jog į salę suplaukė arti keturiolikos šimtų dainos ir tautinių šokių mylėtojų. Šiame didžiulame žmonių susibūrimame mes, lietuviai, sudarėme mažumą, tai rodo, jog LB valdybos nuėjimas ir pastangos išpildė visu šimtu procentų.

Po programos lietuvių auditorijos salėje, programos atlikėjų pesimistai, o parduotų bilietų rezultatai ir nuotaikeingai praleistos kelios valandos.

Nors bilietų kainos buvo žemos, bet ir čia rezultatai buvo

Bet kuriuo metu laikotarpio yra naudinga paskaityti knygą, kuri priverčia žmogų pagalvoti, atitrūkti nuo kasdieniško, materiališko rūpesčių ir susitelkti savo dvasioje.

Tuo daugiau toks susitelkimas dera gavėnioje. Daug minčių ir dvasinio pakilimo suteiks kiekvienam Tomo Kempiečio knygos:

Kristaus sekimas 2.00
Marijos sekimas 1.25

Ši naudinga knyga gaunama DRAUGE. Illinois gyventojai prie knygos kainos prašomi pridėti 5 proc. mokesčius.

ANT VILNELES
TILTO

PAULIUS JURKUS

26 legendos apie Vilnių, tą svaionių miestą, kuriame mėnesienos naktį atgyja visa jo praeitis su karaliais, kunigaikščiais, hetmonais ir paprastais žmonėmis — dailininkais bei elgetomis.

Savo vaizdinga, gyva kalba, lengvu, maloniu stiliumi ir širdies stygas virpinančiomis legendomis, knyga pališka gilų malonų įspūdį. Tinka seniems ir jauniems. Išleido Lietuviškos Knygos klubas.

Gaunama "Drauge." Kaina \$2.50.

Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% takų.

puikūs. Apmokėjus nemažai turėtų išlaidų dar liko ir pelno, kurį valdyba savo kovo 1 d. posėdyje paskirstė taip: Altui — \$200, Chicago lietuvių operai — \$50, lietuvių televizijai — \$50, tautinių šokių grupei "Bijūnas" — \$50, Lituanus — \$25, jungtinei Kenosha, Racine ir Waukegan ateitininkų kuopa. — \$20 ir Pasaulio lietuviui — \$15. Viso \$410. Stebėtojas

SEIMŲ PASNINKO DIENA

Austrijos katalikų moterų sąjūdis pirmąjį Gavėnios penktadienį paskelbė "Seimų pasninko diena" siečiant taip sutaupyti mėsos aukomis padėti socialiniai atsilikusiems kraštams užsienyje. Nuo 1958 metų šios akcijos dėka Austrijos katalikų moterų sąjūdis vien tik Korėjoje įvairiems projektams vykdyti paskyrė 86 milijonus šilingų.

PAIEŠKOJIMAS

Ieškoma Konstancija - Liškauskaitė - Zimnickienė, kilusi iš Puns-ko. Ieško J. Zimnickaitė, R.R. 2, Tilsonburg, Ont. CANADA.

SAMOKSLAS

romanas

VYTAUTAS VOLERTAS

Septynioliktąjį "Draugo" premiją gavusi knyga, kuri savo tema skiriasi nuo visų kitų iki šiol tremtyje išleistų veikalų. Trys pagrindiniai veikėjai — vokietis, amerikietis ir lietuvis — likimo suvesti, kiekvienas savaip supranta, vertina ir eina per kartais sunkų, o kartais net juokingą gyvenimą.

Ryškūs charakteriai, netikėtos situacijos ir žodinga kalba iškart patraukia skaitytoją ir todėl jis knygą padės tik užvertęs paskutinį jos lapą.

Gaunama DRAUGE, kaina \$3.50.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.

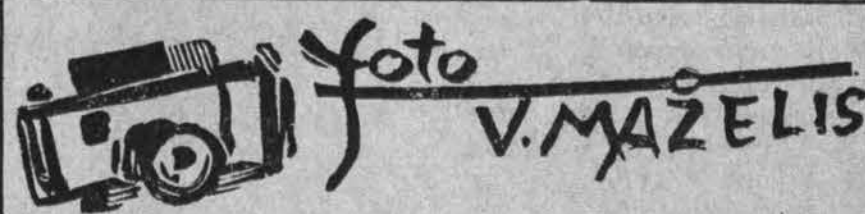
Did your Mother
take you for
your last
checkup?

What is it about grown-ups? Don't they know annual checkups are the first line of defense against cancer? It's nice to find out you're as healthy as you feel. See your doctor. You'll find that peace of mind beats lollipops any day! Help yourself with a checkup. And others with a check.

American
Cancer
Society

THIS SPACE CONTRIBUTED BY THE PUBLISHER

- vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus)
- portretūra
- meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai

Tel. — HY 7-4677

422 MENAHAN STREET — RIDGEWOOD, N. Y. 11237

There's only one way to save money that insures your country's future at the same time.

That's U.S. Savings Bonds. With U.S. Savings Bonds, you're simply helping your country make the future a little better than the present.

Also, Savings Bonds are easy and automatic. All you do is fill out a little card through a Payroll Savings Plan where you work. And then you sit back and forget 'em while the money piles up.

And if you set just a little aside every payday, you'll never even feel the pinch.

And you don't have to muster up any willpower to save every payday, because your boss does it for you. It's something like setting up extra paydays for the future.

You pay no state or local income tax on interest.

If your Bonds are lost, destroyed, or stolen, we simply replace them without cost.

So there's no risk. You can even cash in the Bonds whenever you need to, for an emergency.

Think about Savings Bonds for your retirement. One \$25 Bond a month would be a pretty good start. It's not only a way to insure money for retirement. It's a way to insure retirement.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

MŪSŲ KOLONIJOS

Aurora, Illinois

Vasario 20 d. Auroros apylinkės vietos dienraštis "Beacon News" patalpino ilgą straipsnį apie Lietuvą ir rengiamą nepriklausomybės minėjimą. Straipsniui medžiaga buvo panaudota iš LB centr valdybos parengto spaudai laiško.

Ta pat dieną vakare 7:30 per vietos WMRO radijo stotį buvo perduota lietuviškų dainų ir muzikos pusvalandžio programa.

Pradžioje lietuviškai kalbėjo Vytautas Vizgirda, angliškai — Marytė Vizgirdienė.

Kadangi programa domėjosi ir daugelis čia gimusių, kurie jau ne lengvai vartoja lietuvių kalbą, tai Marytė Vizgirdienė kiekvieno griežiamo dalyko turinį gražiai angliškai paaiškino.

Tik dėka energingos ir darbščios Marytės Vizgirdienės pagyko tiek su vietos dienraščiu, tiek radijo stotimi užmegsti geras pažintis ir jau antri metai dienraštis talpina palankius apie Lietuvą straipsnius ir radijo stotis leidžia pasinaudoti jos bangomis lietuviškam žodžiui, dainai ir muzikai.

Kita dieną dienraštyje laišku skyrėme vėl buvo įdėtas p. Valiuko spaudai parengtas laiškas.

Tenka pasidžiaugti šios šventės gera pradžia pasirodžiusiais straipsniais ir turininga radijo programa, kuri lietuvių buvo su dideliu dėmesiu sekama ir gauta nuosirdžių atsiliepimų.

Pagrindinis Vasario 16-sios minėjimas prasidėjo 23 d. 12 v. specialiai atnaujamomis pamaldomis šv. Angelų bažnyčioje.

Pasimeldus už žuvusius ir nukankintus už Lietuvos laisvę karius, partizanus ir kankinius, 2 val. p. p. rinkomės pas D. ir J. Vizgirdus, Sr., baiginiam minėjimui.

Įnešant Amerikos ir Lietuvos vėliavas buvo griežiamas Amerikos himnas.

Pagerbus minutės susikaupimu mirusius, šios šventės kalbai pasakyti buvo pakviestas svečias iš Chicagos, LB tarybos narys, Jonas Jasaitis. Nekalbėjo jis ilgai, bet tik jam įprastu stiliumi ir įgimta gero kalbėtojo dovana jis pasakė vertą dėmesio ir prasmingą kalbą. Kalbėjo apie lietuvišką akademinį jaunimą, kuris belankydamas mokyklas pasisavina svetimus papročius ir tolstą nuo lietuviškojo kamieno — bendruomenės.

Toliau sekė Vytauto Vizgirdos ir jo atžalų: Valytės, Algio ir Kęstutis pasikalbėjimas "Ką išmokome Lemonto lituanistinėje mokykloje". Priedo vi-

si trys pasakė po eilėraščių.

Susirinkimas baigtas Lietuvos himnų ir vėliavų išnešimu.

Vaišingi šeiminkai dalyvius skaniai pavaišino. Gaila, kad į šį reikšmingą minėjimą ne tik svečių, bet ir narių nedaug atvyko.

Buvo renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalams.

DARBSTUS KUNIGAS

Jau kelinti metai šv. Angelų parapijoje yra lietuvis kun. R. Campo - Kriščiūnas. Jis be savo parapijos pareigų, rūpinasi Auroros ir apylinkės lietuvių dvasiniais ir tikybiniais reikalais. Dalyvauja ir apylinkės susirinkimuose sukalbėdamas atidaromąją maldą.

Jau antri metai šv. Kazimiero, Lietuvos karaliaus garbei atlaiko Lietuviškas šv. Mišias, kurių pabaigai pagrojamą jo rūpesčiu Lietuvos himnas. Mėgta ta su lietuvišiais draugais bei atlaiko Lietuviškas šv. Mišias, kurių pabaigai pagrojamą jo rūpesčiu Lietuvos himnas.

Kiekvienoms kūčioms jis parūpina lietuvių šeimoms plotkelių.

Paskutiniu metu visai neblogai kalbą lietuviškai, nes bendradarbiavimas su lietuvišiais praturtino jo lietuvių kalbą.

DAR NEVĖLU PAAUKOTI BALFUI

Berenkant 1968 — 1969 m. Balfui aukų ne visus buvo progą aplankyti. Dar daug liko neaplaikyti, kurie tikrai nepagailėtų vargstančių lietuvių vargams ir skausmams palengvinti aukos. Jau surinkta 200 dol. Tiek pat buvo surinkta ir pernai, 1968 m. turėtume būti dosnesni ir šią sumą gerokai padidinti.

Mielie tautiečiai, kuriems buvo parašyti laiškeliai skubėkite į juos atsakyti, o tie, kurie nebuvo apiankti paaukaite B. Jablonski telefonui 896-0688 ir jis paims jūsų auką.

Amerika tokia turtinga ir taip gerai yra aprūpinusi savo piliečius, o vis dėlto aukos net kelis kartus per metus renkamos vienas ar kitas tikslui.

B. Jablonskis

PRAMONĖS PRODUKTŲ EKSPORTAS

Chicagos miestas pralenkia visus kitus Amerikos miestus pramonės produktų eksportu. Pernai iš Chicagos užsienin eksportuota \$766,200,000 vertės gaminių. Trečdalis visos Amerikos eksportuotų gaminių gaminti 300 mylių rate aplink Chicago.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilių pas
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

DAŽYMAS

PIGIAI DAŽAU KAMBARIUS
VALAU KILIMUS IR BALDUS
J. RUDIS — Tel. CL 4-1050

MOVING

J. NAUJOKAITIS
Apdraustas perkraustymas
Ilgų metų patyrimas
WA 5-9209 Chicago, Illinois

APDRAUDŲ AGENTORA

Namų, gyvybės, automobilių, sveikatos, bilio, mėsos, patalpos, išlaidų, mokėjimo sąlygos.
J. BACEVICIUS
6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2233

VALOME

KILIMUS IR BALDUS
Plaukame ir vaskuojame visų rūšių grindis.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

LEO'S SINGLAIR SERVICE

LEONAS FRANKUS
Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos, Tune-up ir Motorų Remontas
5759 So. Western Ave.
Kampus 58th Street
Telefonas — PRospect 8-9533

Heating Contractor

Irenčių naujus ir perstatyti senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning į naujus ir senus namus. Stogų rinas (putters), vandens šildymo boilerius. Turuli leidimus dirbti mieste ir užmiestyje. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaičiavimai nemokami.
DOMAS ZUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
1441 S. Western, Chicago 9, Ill.
Telefonas VI 7-3447

BANGA

TV, Radio, Stereo, Spalvotom televizijom antenos. Pard. ir taisymas.
2649 W. 63rd St., Tel. 434-0421
Vakaraš skambinti WA 5-3607
P. Rudėnas K. Šimulis

A. ABALL ROOFING CO.

Istiegtas prieš 49 metus
Dengiamo visų rūšių stogus. Taisome arba dedame naujus kaminus, rinas, nutekamuosius vamzdžius. Dažome iš lauko. Taisome mūrą "tuck pointing". Pilnai apdraudė. Visas darbas garantuotas.
LA 1-6047 arba PO 2-8778

Apskaičiavimai nemokamai
Skambinkite bet kuriuo laiku

GARBAGE DRUMS

WITH COVERS AND HANDLES
30 and 50 gal. Free delivery
5622 So. Racine, 434-1113

MOVING

Apdraustas perkraustymas
Ivairių atstumų
A. VILIMAS
823 WEST 34th PLACE
Telef. — FRontier 6-1882

Perskaite "Draugą", du-

kite jį kitiems pasiskaityti.

MISCELLANEOUS

DAŽYMAS - PLASTERBOARD SURISIMAS
PLOVIMAS ir kiti dekoravimo darbai atliekami pigiom kainom.
RUSINSKAS 434-0137

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

COSMOS EXPRESS
MARQUETTE GUT PARCELY SERA
4808 69th St. Tel. WA 5-2782
3501 69th St. Tel. WA 5-2732
1833 So. Halsted St. Tel. 354-3320
Lietuvių bendrovė — turinti taisyti dūgtinius siuntis savo vardu iš Chicago į Lietuvą.
Didelis pasirinkimas įvairių maisto, ital lietuvių ir kitų prekių.
Prilaukiamas doleriniai šavonių ir kiti.
E. ir V. Zukauskai

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitas kraštus
C. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, radijo, stereo, oro vėdinimo, Parduotuvės ir taisyimas.

J. MIGLINAS

Krautuvė Marquette Parke
2346 W. 69th Street 776-1486
Namu tel. — PR 6-1063

MOVING

SERENAS perkrausto baldus, alytus daiktus. Ir iš to miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Place WA 5-806

REAL ESTATE

Savininkas dėl ligos parduoda 2-ju butų mūr. namą — 5 ir 3 1/2 kamb. Garžas. Gerai įrengtas rūsys ir visa gerame stovyje. Kreiptis tel. 767-0388.

STATOME NAUJUS NAMUS

Atliekame įvairius pataisymus
Petrauskas Construction Co.
Tel. — 585-5285

2 po 5 kamb. (3 mieg.), 3 kamb. rūsy. Mūr. Prie 67 ir California. \$28,500.
6 kamb. (4 mieg.), 13 metų mūr. bungalow. Prie 71 ir Kedzie. 1 1/2 vonios. 2 auto garažas. \$24,900.
5 kamb. 20 metų mūr. rezidencija prie 71 ir California. \$19,000.
5 1/2 kamb. 3 metų mūr. bungalow prie Marquette Pk. \$18,500.
8 butų 2 aukšto geltoni, plytų mūr. prie 56-os ir Kedzie. \$75,000.
1 1/2 aukšto (5 1/2 ir 4 1/2 kamb.) 8 metų mūr. prie 63-os ir Kedzie. \$38,500.

LEONAS REAL ESTATE

INCOME TAX — NOTARIATAS
IMIGRACIJA
2735 W. 71st St. Tel. 925-6015

REAL ESTATE

2 po 6 kamb. mūr. Modernios vonios, alium. langai, šiluma, dujas, 2 auto garažas. Marquette pke. \$29,900.
2 po 5 1/2 kamb. ir 4 kamb. angliškai, ugn. 7 metų mūr. 2 atskiras šilumos dujas, alium. langai, kilimai. \$46,500.
6 butų naujas mūr. Karštu vand. šiluma, dujas, alium. langai. Pajamų virš \$10,000. metams. \$86,000.
14 butų, 2-ju aukštu mūr. Geros pajamos. Marquette pke \$88,000.
10 butų po 3 kamb. mūr. Alium. langai, netoli mūr. įstaigos. Tik \$67,000.
4 mieg. mūr. 2 pilnos vonios, šiluma, dujas, Garažas. Netoli mūr. įstaigos. \$18,900.

NERIS REAL ESTATE

6924 South Western Avenue Tel. 471-0321

SALES • MORTGAGES • MANAGEMENT

Alex REALTY
Member of M.L.S.
ALEX SATAS — REALTOR

Main office 5727 W. Cermak Rd., Cicero, Ill. Tel. OL 6-2233
Turime šimtus namų Ciceroje, Berwyne, Riverside, La Grange Park ir kituose vakarinioje priemiestuose. Prašome užsukti į mūsų įstaigą ir išrinkti iš katalogo.

REAL ESTATE

Arti Marquette Pko.
10 metų senumo, 4 butų mūr. namas. Atskiras šild. sistemos, 4 maš. mūr. garažas. Arti 59-Pulaski.
6 kamb. (3 mieg.) mūr. namas pilnas rūsy. Gazo šiluma. 2 maš. garažas. Marquette pko. apyl. \$20,900.

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS
Butų nuomavimas — Income Tax
Notariatas — Vertimai

Apdraudų Agentūra

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6455 S. Kedzie Ave. — PR 8-2233

NAMAI LAUKIA

3 butai, liuksus naujas mūr. (po 3 mieg.), mūr. garažas, alium. langai, karpetai. Arti Maria High. \$49,950.
8 kamb. mūr. rezidencija (4 mieg.), karpetai, įrengtas bešementas, visi priedai, garažas. Marquette pke. \$29,000.
Pajamų mūr. — 5 ir 3 kamb. Visi nauji įrenginiai. Arti 60 — California. \$21,000.
Turtingas paliekas 6 kamb., 8 metų mūr. rezidencija. Daug priedų. Barkenas. \$37,000.

8 kamb. didelis mūr. dvi vonios, 2 auto mūr. garažas. Palikimas. \$25,000.
7 kamb. mūr. ir mūr. garažas. Gazu šildymas. Švarus, gražus, pigus \$20,000.

14-2000 pajamų 18 apartamentinio mūr. 10 metų statyba. Kaina \$87,000.
Gelsvas 2-ju butų 16 metų mūr. Atskiri šildymai. Air cond. Karpetai. Apie 50 p. lotas \$42,500.
3-ju butų mūr. 2 auto garažas, platus lotas, geležinė tvora, naujas gazu šildymas, arti mūr. \$28,500.
Lotas dviem butams. 30 pėdų prie pat Marquette parko. Pigus.

VALDIS REAL ESTATE

2458 W. 69th St. RE 7-7200

Prie 68 ir Western 2 butai po 5 kamb. Platus sklypas. \$24,500.
Prie 71 ir Talmun — Mūras. 3 butai ir patalpa radiškai ar biizniui. Garažas. Nebrangus. \$43,500.
1 1/2 aukšto, 2 butai. 6 ir 4 kamb. ir patalpa biizniui. Ekstra sklypas. 28 p. \$13,900.
2 po 6 kamb. mūr. 2 auto garažas, platus lotas, geležinė tvora, naujas gazu šildymas, arti mūr. \$28,500.
Lotas dviem butams. 30 pėdų prie pat Marquette parko. Pigus.

VAINA REALTY

2517 W. 71st St. RE 7-9515

1 1/2 aukšto mūr. 5 ir 3 kamb., įrengtas rūsys, garažas. 64 ir Pulaski. \$28,000.
2 po 4 kamb. med. Rūsy, garažas. Geras pke. \$17,500.
6 kamb. mūr. "ranch" su 3-ju kamb. butu ir garažu ant 100x300 p sklypo. Oaklawn. \$82,000.
2 po 6 kamb. mūr. Marquette p.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
Notary Public

2737 W. 43 St. — CL 4-2390

Tvarkingas, teisingas ir greitas patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to, veikia Notariatas, daromi ir liūdijami vertimai. Tvar komi pilietybės dokumentai, pildomi Income Tax ir atliekami kitoki patarnavimai.

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC

1259 S. Maplewood Av. CL 4-7450

Apsimoka skelbtis DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštyje G skelbimų kainomis priimamas

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC

1259 S. Maplewood Av. CL 4-7450

Apsimoka skelbtis DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštyje G skelbimų kainomis priimamas

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC

1259 S. Maplewood Av. CL 4-7450

Apsimoka skelbtis DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštyje G skelbimų kainomis priimamas

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC

1259 S. Maplewood Av. CL 4-7450

Apsimoka skelbtis DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštyje G skelbimų kainomis priimamas

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC

1259 S. Maplewood Av. CL 4-7450

Apsimoka skelbtis DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštyje G skelbimų kainomis priimamas

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC

1259 S. Maplewood Av. CL 4-7450

Apsimoka skelbtis DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštyje G skelbimų kainomis priimamas

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC

1259 S. Maplewood Av. CL 4-7450

Apsimoka skelbtis DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštyje G skelbimų kainomis priimamas

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC

1259 S. Maplewood Av. CL 4-7450

Apsimoka skelbtis DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštyje G skelbimų kainomis priimamas

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC

1259 S. Maplewood Av. CL 4-7450

Apsimoka skelbtis DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštyje G skelbimų kainomis priimamas

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC

1259 S. Maplewood Av. CL 4-7450

Apsimoka skelbtis DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštyje G skelbimų kainomis priimamas

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC

1259 S. Maplewood Av. CL 4-7450

Apsimoka skelbtis DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštyje G skelbimų kainomis priimamas

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC

1259 S. Maplewood Av. CL 4-7450

Apsimoka skelbtis DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštyje G skelbimų kainomis priimamas

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC

1259 S. Maplewood Av. CL 4-7450

Apsimoka skelbtis DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštyje G skelbimų kainomis priimamas

VYRAI IR MOTERYS

Excellent Opportunity!
WANTED AT ONCE!

PRODUCTION OPERATORS

TRAINEES (Male)
PACKERS (Female)

Steady Employment

Call — 827-8164, Ext. 27

WHEATON PLASTICS

1731 So. Mt. Prospect Road
DES PLAINES, ILLINOIS

STATYBININKAI

VACYS

CONSTRUCTION CO.

REZIDENCINIAI,
KOMERCINIAI,
MEDICINOS IR
KITOKI PASTATAI

2457 West 69th Street
Tel. HE 4-7482

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

BUTAI: rinktiniamis nuomininkams. Best Agency, 2925 W. 63. PR 8-6032. Nelaikyti — užregistruoti dabar! Aptarnauja pietvakarinę dalį 9 mės. Savininkai kreipkitės dėl patarnavimo nemokamai

DEMESIO!

JEIGU JUMS REIKIA

GRAŽIŲ VIZITINIŲ KORTELIŲ kreipkitės "Draugą", kuris spausdina tokius dalykėlius gražiai, greitai ir prieinama kaina

DRAUGAS

1545 West 63rd Street
CHICAGO, ILLINOIS 60629

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojo Anglijoje, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekimadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val po pietų. Perduodama: vėliausia pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutes pasaka. Programą veda — Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreipkitės: Baltie Florists — gėlių bei dovanų krautuvė, 502 E Broadway, So. Boston, Mass. Tel. AN 8-0489. Ten pat gaunamas ir lietuviškas "Draugas".

MOKYTOJŲ SAJUNGOS SUSIRINKIMO ĮSPŪDŽIAI

Kovo 2 d. įvyko gana gausus mokytojų susirinkimas, kurį atidarė Mokytojų sąjunga pirm. E. Narutienė, pristatydamą naująją sąjunga valdybą. Ją šimet sudaro šie mokytojai: E. Narutienė, E. Šaulienė, S. Petersonienė, J. Kreivėnas, V. Lapinskas ir J. Tamulis.

Tylos minute pagerbti šią žiemą mirę mokytojai: a. a. Benediktas Babrauskas, Jeronimas Ignatonis, Jonas Rugis, Antanas Stelmokas ir Juozas Strolija.

Susirinkimui pirmininkauti pakviestas mokytojas J. Plačas, o sekretoriauti mokytoja S. Vaisvilienė.

Pagal programą, pirmas kalbą mokyto. Stasys Rudys, LB švietimo valdybos inspektorius. Tema: "Tikrovė liuanistinė mokyklų". Trumpa šios paskaitos santrauka.

Lituanistinių mokyklų yra 2-jų tipų: reguliarių pamokų metu (kasdieninės) ir šeštadieninės. Ne visas tas mokyklas inspektorius apėjęs aplankyti, bet iš aplankytųjų susidaro tokia vaizdą. Kur mokykla turi savo klase, (kasdieninės mokyklų) — daug vaizdingumo priemonių, šeštadieninių mokyklų mokytojai vaizdingumo priemonės turi nešiotis į mokyklą kiekvieną šeštadienį, nes nėra kur jų palikti.

Siūlo propaguoti grupinį skaitymą, ypač jei klase didelė. Tuo būdu į skaitymą bus įtraukta daugiau mokinių. Teko pastebėti, kad kartais mokytojas klaseje dirba su vienu mokiniu, o kiti nuobodžiauja.

Vengti sauso linksnavimo, ypač vyresnėse klasėse. Steng-

tis gramatinę programą sakinys panaudoti taip, kad vaikas gautų daugiau kalbinio įspūdžio. Istorijos ir geografijos pamokose vengti antraeilių datų ir nereikšmingų smulkmenų. "Kartais mes dusiname vaikus Vazų dinastijomis, o vaikai nežino karaliaus Mindaugo." Geografijos ir istorijos programą taip dėstyti, kad vaikas pamiltų Lietuvos praeitį ir Lietuvos žemę. Visur vaiką kelti, nuteikti, pagirti, o ne vien barti.

Prelegentas pasidžiaugė, kad liuanistinės mokyklos išgelbėjo daug jauniūliū iš lietuviško analfabetizmo. Viskas atrodytų daug kitaip, jei tų mokyklų nebūtų. Tai vis šviesios pusės. Parecenzavęs kai kuriuos straipsnius, pasirodžiusius mūsų spaudoje švietimo klausimais, nusistumdė, kad vaizdingumo priemonėm dar girtis negalime. Vardėlių reikalas tačiau jau baigiamas išspręsti. Naujųjų mokytojų paruošimas esąs perlėtas.

Po mokytojo S. Rudžio įdomios ir labai aktualios paskaitos iškilo gyvos diskusijos, kuriose aktyviai reiškesi Binkis, Elivienė, Česienė, Masilionis, Lapinskas, Gulbinskas, Šaulienė ir Petersonienė.

Mokyto. Plačas pažymėjo, kad Dariaus Girėno mokykloje yra specialią klasę nemokantiems lietuvių kalbos.

Antroji šio susirinkimo programos dalis buvo "Filmas liuanistinė mokykla". Pašnekėsį pravedė ir patį filmą apie Lietuvos Pajūrio Neringos kopas demonstravo mokyto. J. Kreivėnas.

Visi mokytojai sutiko, kad tokie geografiniai filmai būtų labai gera vaizdingumo priemonė dėstant Lietuvos geografiją. Tiks filmo kalba turėtų būti aiškesnė ir vaikams suprantamesnė.

Filmą iš dabartinės okupuotos Lietuvos vaikų gyvenimo, kurį taip pat mokyto. J. Kreivė-

Armijos helikopteris gelbsti žmones iš gaisro, kai Seule, Pietų Korėjoje, užsidegė 13 aukštų namas. Helikopteris per devyntą kartą išgabeno 124 asmenis.

KATALIKŲ PAGALBA

Koelne pasibaigė tarptautinis suvažiavimas, kuriame buvo aptarta Vakarų Vokietijos katalikų pagalbos teikimą atsilikusiems kraštams vengiant privačių, kad ir gerų sumanymų vykdymo, kas tik skaldo jėgas ir neduoda laukiamų vaisių. Suvažiavime dalyvavo kardinolai Doefneris ir Silva Heriquez, ne mažą Afrikos ir Azijos vyskupų ir arkivyskupų, naujasis Koelno

ty laikotarpyje. Alkicijos isteigėjas kard. Frings savo žodyje kvietė visus Vokietijos tikinčiuosius dar labiau koncentruoti pagalbos teikimą atsilikusiems kraštams vengiant privačių, kad ir gerų sumanymų vykdymo, kas tik skaldo jėgas ir neduoda laukiamų vaisių. Suvažiavime dalyvavo kardinolai Doefneris ir Silva Heriquez, ne mažą Afrikos ir Azijos vyskupų ir arkivyskupų, naujasis Koelno

Mokytojų sąjunga netrukus žada svarstyti geografinių filmų ir filmų proektoriaus įsigijimo reikalą. Tokiais filmais ir aparatu galėtų pasinaudoti visos liuanistinės mokyklos. Apskritai, šis susirinkimas buvo nuotaikingas, darbingas, ir mokytojai pageidavo daugiau panašių susirinkimų.

Stasė Petersonienė

arkivyskupas Hoeffner ir Vokietijos katalikų "Adveniat" alkicijos prezidentas Esseno vyskupas Hengsbach. Misereor alkicijos reikalų vedėjas prel. Dossing ta proga spaudos konferencijoje pareiškė, kad Misereor alkicija dešimties metų laikotarpyje įvykdė 6,400 įvairių projektų ūkiniai atsilikusiuose kraštuose tam tikslui paskirdama 556 ir pusę milijonų marškų.

A. AUGUSTAS KRIZINAUSKIS

Gyveno šv. Seimos Vilioje, Lemont, Ill. Anksciau gyv. Chicagoje West Pullman apyl. Mirė kovo 10 d., 1969, 6:30 val. ryto, sulaukęs 97 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Ukmergės apskritys, Balnų parapijos, Platiškos kaime. Amerikoje išgyveno 58 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime draugai ir pažįstami. Lietuvoje liko sesers sūnus Ladislavas Jautas su šeima. Vėlonis buvo vyras mirusios Agotos (Belnytės), ir tėvas mirusiųjų Ladislavo, Boleslovo, Bronislavos ir Ugasės.

Kūnas pašarvotas Leonard koplyčioje, 10821 So. Michigan Ave. Laidotuvės įvyks ketv., kovo 13 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į šv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Liet. Tautinės kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Giminės ir draugai. Laidotuvių direktorius Leonard Bukauskas ir sūnus. Tel. CO 4-2228.

A. + A. MYKOLUI JANICKUI

Lietuvoje mirus, jo sūnų JURGI su šeima gyv. JAV. ir dukterį NINĄ su šeima gyv. Lietuvoje nuoširdžiai užjaučia

Teodora ir Ignas Jasinskai, Vincas Senda

A. + A.

PRANUI ŽIBUČIUI mirus, žmoną SOFIJĄ, sūnų JONĄ, dukterį ir žentą BRONĘ ir VYTĄ JUOZAPAIČIUS, taip pat visus gimines ir draugus šioje liūdnoje valandoje nuoširdžiai užjaučia

Mičiulių šeima

Mielam Prieteliui, JURGIUI JANICKUI ir šeimai, jo brangiam tėveliui Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užuojautą reiškiamo.

Ona ir Kostas Šcasmnai Elena ir sūnus Ažuolas Stelmokai

A. + A. PRANUI ŽIBUČIUI mirus, jo žmonai SOFIJAI, sūnui JONUI ŽIBUČIUI, dukrai BRONEI ir jos vyrui JUOZAPAIČIAMS bei kitiems artimiesiems gilia užuojautą reiškia ir kartu liūdi.

P. Balčiūnienė, P. Vacbergas ir Mintautai

Mielą bičiulį JURGI JANICKĄ ir jo šeimą, brangiam tėvui a. a. MYKOLUI JANICKUI Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučiame.

Halina ir Zigmas Moliejai

A. + A. STELLA SABAITIS

K L I M A I T Ė Gyveno 11013 Avenue B, Chicago, Illinois.

Mirė kovo 11 d., 1969 m., 1:00 val. ryto, sulaukus pusės amžiaus. Gimė Chicago, Illinois.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Walter, sūnus Walter, Jr., marti Martha, duktė Anna Schutz, žentas Edward, 10 anūkių, brolis Antanas, Lietuvoje motina, 2 broliai ir 5 seserys, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Brown koplyčioje, 2939 East 95th St. Laidotuvės įvyks penktadienį, kovo 14 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Annuciata parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nuliūdę: Vyras, sūnus, duktė, motina, broliai, seserys, marti, žentas ir anūkai.

Laidotuvių direktorius Brown, Telef. 808-0155.

A. A. PRANAS ŽIBUTIS

Gyveno 1920 So. 51st Avenue, Cicero, Illinois.

Mirė po sunkios ligos kovo mėn. 10 dieną, 2:15 val. ryte. Gimė Lietuvoje 1902 metais. Kilo iš Sakų apskritys, Ploksčių valsčiaus, Stulgių kaimo. Į Ameriką atvyko 1950 metais. Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Zofija, sūnus Jonas, duktė Bronė, žentas Vytautas Juozapaitis, anūkai Vytautas, Paulius, Jonas ir Dalia, pusėsėsė Ada Petraitis, Lietuvoje sesuo Marija Ambrazienė, brolis žmona Ona Žibutienė, duktė Vyda Valuckas, ir kiti giminės ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Vasaitis-Butkus koplyčioje, 1446 So. 50th Avenue, Cicero, Illinois. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, kovo 13 d., 8:30 val. ryto iš koplyčios bus nulydėtas į šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nuliūdę: Žmona, sūnus, duktė, žentas ir anūkai.

Laidotuvių direkt. Vasaitis-Butkus, Telef. OL 2-1003.

DRAUGAS, trečiadienis, 1969 m. kovo mėn. 12 d.

7

A. + A. PRANUI ŽIBUČIUI mirus,

jo žmoną SOFIJĄ, sūnų JONĄ ir dukrą BRONĘ ir žentą VYTĄ JUOZAPAIČIUS su šeimomis gilia užjaučia

Adolfas Namajūška

MAZEIKA & EVANS FUNERAL HOME

THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-9600

E U D E I K I S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Trys Moderniškos Koplyčios:

4330 - 34 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605 - 07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741 - 2

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste.

Telef. — CEdarcrest 3 - 6335

Vienas blokas nuo kapinių.

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų.

Telef. PROspect 8-0833 — PROspect 8-0834

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINČIA

2443 West 63rd St., Chicago, Ill.

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYs MODERNIOS KOPLYČIOS:

2533 West 71st Street Tel. 476 - 2345

1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

LACKAWICZ IR SŪNOS

2424 W. 60th STREET Tel. REpublic 7-1213

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3854 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

LAWN FUNERAL HOME

Sigmund J. Sutkus 7909 STATE RD., OAKLAWN, ILL. Tel. 636-2320

Neįteikiami maisto siuntiniai

Net maisto siuntiniai kaliniams neįteikiami. Tik ypatingais atvejais už pavyzdinį elgesį už darbo normų perviršį, už visišką nuoširdų prisipažinimą, už įskundimą ko nors, už bendradarbiavimą ir didelį paklusnumą administracijai ir už panašius darbus kai kada atsiųstus siuntinius politiniai kaliniai gali atsiimti. Bet ir tiems siuntiniams siųsti administracija duoda leidimą. Pradedantieji bausmės tos teisės iš viso negali tikėtis. Tik jau pusę bausmės atlikusiems ši malonė kai kada suteikiama. Be to, siuntiniai negali būti siunčiami dažniau kaip 4 kartus per metus. Taip pat svertis jų neturi būti didesnis kaip 12,5 svarų.

Kaip matome, sovietinių lagerių administracija turi daug priemonių savo rankose. Jos rankose yra visa eilė badų marinių priemonių, ir visos jos taikomos politiniams kaliniams.

Perskaite Draugą, duokite kitiems pasiskaityti

Perskaite Draugą, duokite kitiems pasiskaityti

APLINK MUS

× Kun. dr. Jonas Šakevičius, MIC, "Laivo" redaktorius ir šv. Kryžiaus ligoninės kapelionas, kovo 10 d. išskrido į Londoną pagalbėti Anglijos lietuvių pastoracijoje, o gegužės vidury vyks į Romą dalyvauti Marijonų vienuolijos generalinėje kapituloje. "Laivo" redakcijoje ji šiuo metu pavaduoja kun. K. Barauskas, o ligoninėje — kun. J. Vilutis, MIC.

× Jaunimo centro moterų prausykloje buvo palikti 2 žiedai. Radusiai bus atlyginta, nes tai brangus mirusio vyro atminimas. Gražinti jį "Draugo" raštinę ar kun. J. Borevičiui, Jaunimo centre.

× Elena De Vol, kurios motina G. Deltuvaitė yra lietuvių baigusi Pietų Californijos universitetą, atliko didelę kelionę į užsienį. Aplankė daugelį Europos kraštų, buvo nuvykusi į Rusiją, kai kuriuos Azijos ir Afrikos kraštus. Vieną semestrą ji yra klausiusi Beyruth, universitete, Libane. Kelionėje rinko medžiagą ir rašė straipsnius amerikiečių laikraščiams. Universitete ji yra išėjusi tarptautinių santykių kursą. Ji pasiryžusi prieš kurio nors laikraščio ar žurnalo gauti tarnybą, kur jai reikėtų važinėti ir rašyti būti užsienio korespondente. J. yra susidomėjusi geriau pamokti lietuvių kalbą ir buvo į "Draugą" atvykusi įsigyti anglių - lietuvių žodyną ir gramatikos. J. mūsų dienraščio įstaiga ją atlydėjo jos gimintaitė Donna Kamm (Kaminskienė).

× Birutė Miniutaitė, siųsdama auką prof. Prano Dovydaičio monografijos išleidimui rašo: "Puiku, kad ši mintis ir nutarimas virsta darbu."

Aukas siūsti: Jonas Žadeikis 4162 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60632.

× Nuolatiniam raštinės darbu reikalinga moteris mokanti lietuvių ir rusų kalbas ir nors kiek rašyti mašinėle. Kreiptis raštu šiuo adr. "Draugas", Adv. No. 6020, 4545 W. 63 St. Chicago Ill. 60629. (sk.)

× Dail. Jono Kelečiaus darbų parodos atidarymas įvyko kovo 15 d. 7 val. vak., Čiurlionio galerijoje. Paroda tęsis iki kovo 23 d. (pr.)

× Didelė 500 vietų salė ir keturios mažesnės salės vestuvėms bei įvairiems baliams. Taip pat patalpos konferencijoms ir suvažiavimams. Kreiptis į Lito Bendrovės administruojamą O HARE CONGRESS INN, 301 N. Mannheim Rd., Franklin Park., Illinois 60131. Tel.: 454-4300. (sk.)

× Mečys Šimkus, teisininkas tiksliai, tvarkingai ir greitai užpildo įvairius INCOME TAX blankus. Kreiptis 4259 S. Maplewood, CL 4-7450 arba Y 7-2046. (sk.)

× Dr. Vl. Šimaitis apskaičiuoja paj. mokesčius — income tax lietuviams, informuoja apie namų pirkimą — pardavimą, pasiklauso ir kt. 2737 W. 43 St. CL 4-2390 (sk.)

PAGERBKIME TUOS, KURIE GYVENO IR MİRĖ DIEVUI IR TĖVYNEI

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYCIA SV. PETRO BAZILIKOJE ROMOJE LAUKIA KIEKVIENO LIETUVIO ATSLIEPIANT SAVA AUKA. LAIKO JAU NEDAUG

Atsiliepkite adresu: LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND 2701 W. 68th Street, CHICAGO, ILLINOIS 60629

CHICAGOS ŽINIOS

SUO IŠGELBĖJO PENKIS
Lojantis šuo priklėlė iš miego ir išgelbėjo Laverne Bollig ir keturius mažamečius vaikus gaisro metu Franklin Park priemiestyje. Gaisrą sudegė jos vyras. Nuostolių padaryta apie

KARDINOLAS PARDUOS REZIDENCIJĄ
Chicago's American dienraštis leidžia gaudą, kad kardinolas John Cody neužilgo parduos savo N. State Plwy rezidenciją už 5 mil. dolerių ir, kad arkivyskupijos oficiali būveinė bus John Hancock dangoraižyje, miesto centre.

ZMOGŽUDYSTĖS
FBI policijos direktorius Edgar Hoover pranešė, kad Chicagoje 1968 m. buvo 647 žmogžudystės. 1967 m. buvo 552. Pernai Chicagoje buvo 1,237 išprievartavimai, pavogta 33,251 automobiliai.

KEITURI ISLIKO GYVI
Trys moterys ir vienas vyras išliko gyvi, gi kitas vyras žuvo sudužus jų dvejų motorų lėktuvui netoli Aspen, Colo. Lėktuvas buvo išsėdęs iš Midway aerodromo. Gyvųjų tarpe yra Katherine Termanas, 10758 Edbrooke ave.

JAU GAUDO LASIŠAS
Chicago's meškeriojotojai jau gauda Coho lašišas palei ežero pakraštį nuo Waukegano iki New Buffalo, Mich. Lašišos sveria nuo 3 iki 13 svarų. Geriausias laikas 6—8 val. ryto ir 4—6 val. po piet.

MILZINISKAS KOMPLEKSAS
Sears Roebuck kompanija žada miesto centre pastatyti milžinišką 3 milijonų kvadratinų pėdų kompleksą. Statyba, kai nuostanti iki 100 mil. dolerių, užims du blokus žemės. Pastatuose dirbs 6,500 asmenų.

IS ARTI IR TOLI
J. A. VALSTYBESĖ
— Los Angeles skautai ir skautės vakarais ir savaitgaliais ruošiasi tradicinei Kaziuko mugei, kuri įvyks kovo 16 d. Šv. Kazimiero parapijos kieme tuoj po sumos.

Dr. Alg. Nasvytis (vidury) Vasario 16-sios progą kalbėjo Dayton, Ohio, Kairėje p. Bieliauskienė, dešinėje dr. V. Bieliauskas.

× Kun. Šimonas Morkūnas, Šv. Kazimiero parapijos klebonas Sioux City, Iowa, žinomas labdarys ir nuolatinis mūsų spaudos rėmėjas, Vasario 16 d. progą atsiuntė 20 dol. čekį "Draugui" paremti. Esame labai dėkingi.

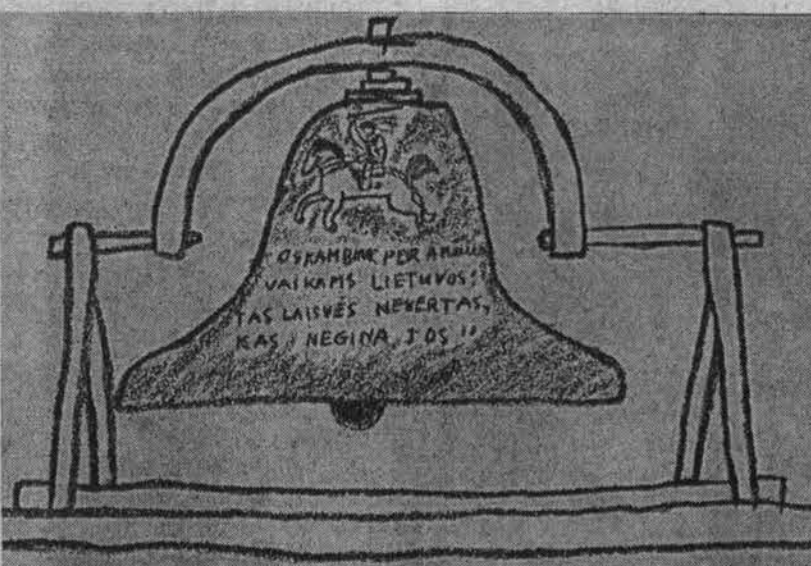
× Tėvų Marijonų bendradarbių Bridgeport sk. susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 16 d., 4 val. po p. Susirinkimas priešėminis, prašome narius atsilankyti, bus tariamasi seimo reikalais, kuris įvyks Kančios sekmadienį, kovo 23 d., t. Marijonų vienuolyne. Jei iš bridgeportiečių kas norėtų įsirašyti t. marijonų rėmėjų amžiniais nariais arba įamžinti savo artimuosius mirusius ir pavesti juos t. marijonų maldoms, prašome pranešti skyriaus pirmininkei E. Samienei arba atvykti į seimą, t. marijonų vienuolyne 6336 S. Kilbourn ave.

× Zinia, kad muz. Alf. Mikulskis šį sekmadienį Chicagoje paskutinį kartą diriguoja "Čiurlionio" ansambliui, lietuvių plačiojoje visuomenėje sutikta su gailėsčiu ir susijaudinimu, nes ansamblis netenka to nusipelnusio vyro, kuris per 29 metus juos vedė į garbingas meno aukštumas. Paskutinį kartą "Čiurlioniečius" vadovaujamus nusipelnusio meno veterano, išgarsime šį sekmadienį Chicagoje Balfo rengiamame koncerte. (pr.)

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų S-gos Chicago's sk. Red. J. Placas. Medžiaga siūsti: 7045 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636

Piešė Vytenis Senuta, 10 metų Brocktonas

ONOS NAMUKAS

Vieną dieną Ona ėjo pasi-vaikščioti. Ji dar buvo maža. Nuėjo per toli ir paklydo. Visi jos visur ieškojo. Netoli buvo miškas, bet niekas nenorėjo eiti į mišką. Taip Ona ir liko miške. Ona nebijojo nė vieno žvėries. Ji gyveno su vilkiukais.

Vieną dieną ji grįžo atgal į namus, bet tėveliai jos nematė. Ji rado valgių, drabužių ir kitų dalykų. Pavalgė, apsirengė gražiais drabužiais. Ji pamatė knygą, kurią jos mama, kiekvieną vakarą jai prieš einant gulti, paskaitydavo. Ona pasiėmė knygą ir išbėgo. Ona skaitė knygą, kol žinojo mintinai. Net tris dienas skaitė.

Kitą kartą vėl parėjo namo. Susišukavo plaukus, pavalgė ir skaitė kitą knygą. Tėveliai grįžo anksti namo ir išgirdo, kad kas nors skaito. Pamatė Oną sėdint ir skaitant. Kai Ona juos pamatė, tai ji labai greitai nubėgo. Tėveliai bandė ją pagauti, bet Ona buvo greitesnė. Tėveliai nusiminė ir nuėjo į mišką.

Jie pamatė didelį urvą, kur sėdėjo Ona skaitanti knygą mažiems vilkiukams. Mama ir tėtė labai apsidžiaugė, kad net pradėjo verkėti. Kai Ona išgirdo, ji vilkiukus paslėpė ir išėjo iš urvo. Mama ją pabučiavo. Ona žinojo, kad mama prašė ją grįžti namo.

Ji atsivieškino su savo draugais vilkiukais ir sakė, kad juos aplinkys. Kiekvieną dieną ji lankė miške savo draugus. Vienas vilkiukas labai susirgo. Ona prašė mamytės, ar vilkiukas negalėtų pabūti namuose. Mama labai mylėjo savo dukterį ir sutiko. Ona patenkinta atnešė vilkiuką ir paguldė minkštoje lovoje. Kas dieną ir naktį valgydino ir supo. Po keturių dienų nuėmė sveiką vilkiuką į mišką. Vilkiuko mama ir kiti vilkiukai labai džiaugėsi, kad vilkiukas dar sveikas ir gyvas.

Dalia Kludulaitė, V sk. Dariaus - Girėno mokykla

NAKTINĖ VADOVŲ IŠKYLA

1968 m. lapkričio 2 ir 3 dienomis įvyko Lituanikos tunto vadovų iškyla. Tuojau po pamokų, šeštadienį, susirinkome Jaunimo Centre. Viesiems susirinkus, įlipom į paskirtas mašinas ir važiuavom į Warren Dunes Michigan.

Pakeliui mūsų šoferis norėjo sukli vienu keliu, bet vienas skautas kuris sakė žinąs tas vietas, sakė sukli kitu keliu. Ką daryti? Šoferis paklausė ir mes paklydom. Pagaliau atvažiavom.

Susiskirstėm į skiltis ir išžygiavom. Tris mylias nuėjus, buvo patikrinimo punktas. Truputį paėjus mus vėl sustabdė ir pranešė, kad turėsime virvės tiltu pereiti per upelį. Nebuvo labai sunku, tik kuprinės buvo sunkios. Perėję upelį lipom į didelės smėlio kopas. Grįžę į stovyklavietę buvom labai pavargę.

ir išalkę. Be to, jau buvo antra valanda ryto. Pavalgėm ir ėjom gulti, bet pradžioje negalėjom užmigti.

Iš ryto po pusryčių žaidėm vėliavos pagrobimo žaidimą. Žaidimą baigus, valgėm priešpiečius ir tada jau buvo laikas namo važiuoti.

Juozas Namikas, VII kl. "Pirmieji Zingsniai" K. Done-laičio Lit. m-los mokinys laikr. Nr. 3. 1969. II. 22

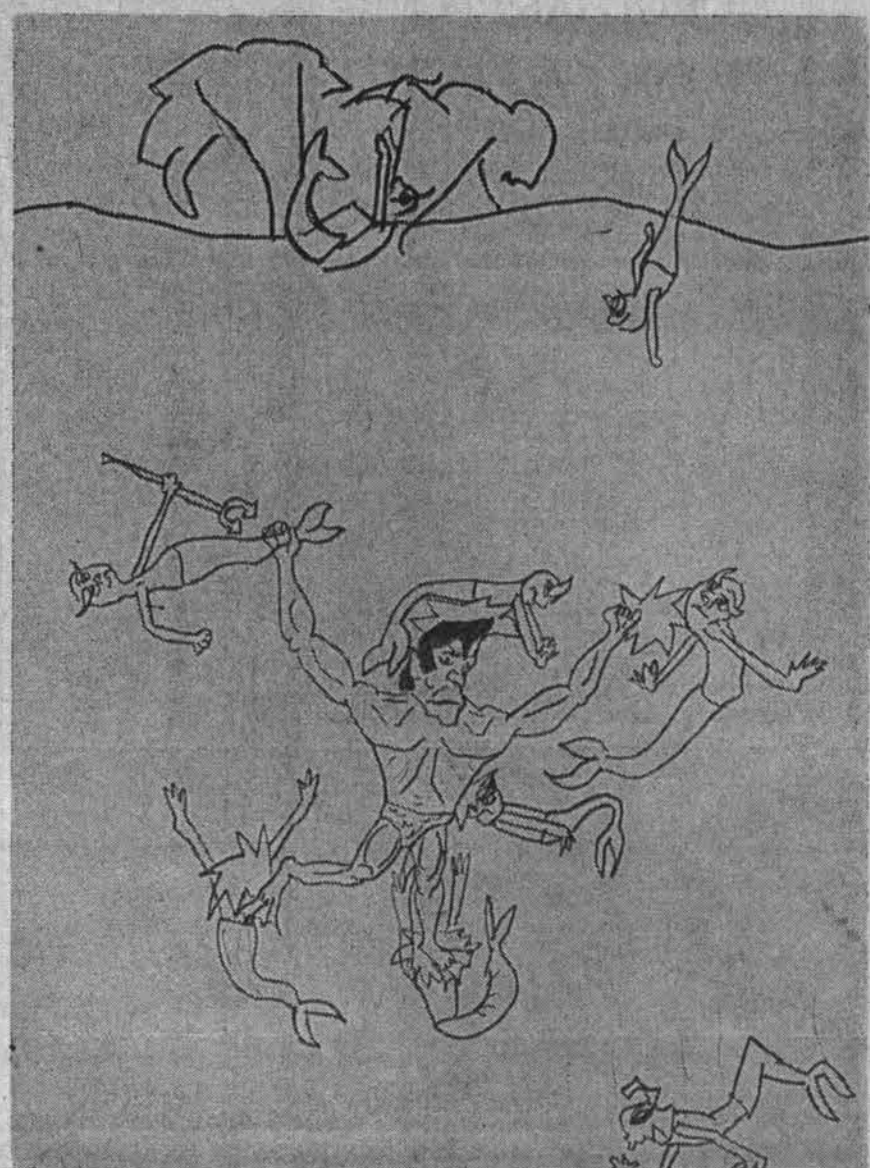
ZIEMOS IDOMYBĖS

Štai žiema! Snaigės krenta, žemė uždengta balta uždanga. Kaip gražu lauke! Eglės apdengtos sniegu, vėjas šaukia mus vardu. Kaip idomu! Upė uždengta ledu, paukščiai čirpia pastogėj. Man tada smagu!

Rimas Karklys, St. Joseph, Mich.

SLAPTAS UZDAVINYS

Nusileidęs savo lėktuvu, pradžioje nežinojau, kur aš esu. Tik žinojau, kad nesu pasiekęs savo paskirtos vietos. Iš persauto lėktuvo buvo išbėgęs visas kuras. Aplinkui buvo rusiški ir vokiški užrašai. Visur primėtyta kareivių šalmų ir kuprinų. Atrodė, kad čia buvo smarkiai kariuota. Per apkasus, per laukus, pasukau labiau į vakarus, nes ten prie Baltijos jūros, turi būti mano kraštas. Ilgai neregėjo eiti. Tuoj pamačiau užrašą "Lietuva". Tas užrašas man pasakė, kad esu patekęs į savo tėvynę. Tada pasileidau bėgti per miestus ir kaimus visiems šaukdamas, kad sukiltų ir vartų priešus iš savo žemės. Žmonės manęs paklausė. Rinko-kėsti."

Aquadoras kautynėse.

si būriais, ėmė į rankas ginklus. Priešai išsigandę bėgo. Mes juos vijomės, kol išsivijom iš Lietuvos. Po to, žmonės mane apstojo, plojo rankomis ir nutarė man duoti naują vardą — "Vasaris Šešioliškis".

Arvydas Šeštokas, Hamiltono Lit. m-los IV sk. m. Canada.

Ž I E M A

Graži vasara jau praėjo ir atėjo balta žiema. Rudenį nuo medžių krinta lapai, o žiemą krinta sniegas. Ateina šaltos dienos, bet mes šalnų nebijome, einame į kiemą žaisti, čiuožti, lipdyti senius iš sniego. Daug švenčių yra žiemą kaip: Kalėdos, Nauji Metai, Trys Karaliai. Mes vaikiai laukiame tų švenčių ypač Kalėdų.

Margarita Kulytė Marquette P. Lit. mok. IV sk. m.

Ziemos maionumai. Piešė Gintarė Kižytė, Marquette farko Lit. m-los II sk. mok.

VAIKO VERKSMAS

Petras: — Algi, ką daro tavo naujagimis broliukas namuose, turbūt, labai verkia?

Algis: — Nelabai verkia. Jei tu liktum be dantų, be plaukų ir kojos pasidarytų tokios silpnos, kad negalėtum stovėti, aš manau, tu ingi verktum.

DU BERNIUKAI

Du berniukai žaidė aikštėje. Pro šalį praėjo maža, graži mergaitė. Vienas iš jų sako savo draugui: "Oh, Boy, kai aš nustosiu nekėsti mergaičių, ji bus pirmoji, kurią nustosiu nežmonės manęs paklausė. Rinko-kėsti."

SAULUTĖ

Saulute, kur tu esi? Mes tavęs laukiame visi, Be tavęs mums yra šalta, Ir turim nešioti palta.

Ateik saulute, kuo greičiau, Tada mums bus šilčiau, Sugrįš paukščiai iš šiltų kraštų Ir tada mums bus smagu.

Vidas Nevarauskas, Detroito LB Apylinkės lit. m-los III sk. mok.

KVAILAS

Vienas nepatenkintas para-pijietis kartą nusiumė Naujosios Anglijos pamokslininkui Henry Ward Beecher laišką, kuriame buvo įrašytas tik vienas žodis "Kvailas". Sekantį sekmadienį pamokslininkas sakė visiems žmonėms: "Aš girdėjau apie žmogų, kuris parašė laišką, bet pamiršo pasirašyti vardą ir pavarde, bet pirmą kartą girdėjau, kad pasirašė pavarde, bet pamiršo parašyti laišką."

Ziemos maionumai. Piešė Gintarė Kižytė, Marquette farko Lit. m-los II sk. mok.

GALVOSUKIAI

I
Kas yra sviestas?
(5 taškai)

II
Kaip vadinasi žvėris, kuris pasakose minimas, kaip žvėrių — gyvulių karalius?
(5 taškai)

III
Kas parašė poezijos knygą "Po svetimu dangum".
(5 taškai)
Ats. Ugnelė Stasaitė

IV
Kokiu gimdu buvo užmušta kare Didysis Lietuvos Kunigaikštis Gediminas?
(5 taškai)
Ats. Rima Janulevičiūtė.

V
Kaip vadinasi dievai:
a) Romėnų meilės dievas ir jo motina?
b) Lietuvių vyriausiasis dievas ir meilės dievė?
(10 taškų)

Galvosūkių atsakymai

- 1) Albert Einstein.
- 2) Baltasis Stumbras.
- 3) Feliksas Vaitkus.
- 4) a) 292
7042
+ 3279
8785
19398
b) 4876
× 327
34132
9752
14628
1594452
c) 8756
— 3980
4776

5) 2 dol. 70 centų.